

Opći uvjeti za požarno osiguranje

Izrazi u ovim uvjetima znače:

osiguravač	- Triglav osiguranje d.d., s kojim je sklopljen ugovor o osiguranju;
ugovarač osiguranja	- osoba koja sklopi ugovor o osiguranju;
osiguranik	- osoba čija je imovina i/ili imovinski interes polica premija naknada iz osiguranja osiguran. Ugovarač osiguranja i osiguranik su ista osoba, osim kod osiguranja za tudi račun;
polica	- isprava o ugovoru o osiguranju;
premija	- iznos koji ugovarač plaća po ugovoru o osiguranju;
naknada iz osiguranja	- iznos koji plaća osiguravač prema sklopljenom ugovoru o osiguranju.

1. član - OSIGURANE OPASNOSTI

- (1) U obimu koji je određen ovim uvjetima, osiguranje pokriva uništenje ili oštećenje osiguranih stvari nastalo zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije, oluje, tuče, udara osiguranikova motornog vozila, pada letjelice, manifestacija i demonstracija.
- (2) Ako je tako dogovoreno, osiguranjem može biti pokriveno uništenje ili oštećenje osiguranih stvari samo zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije i pada letjelice.
- (3) Ako je posebno dogovoreno i ako je obračunata dodatna premija, osiguranjem je pokriveno uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog jedne ili više sljedećih dodatnih opasnosti: poplave, izljevanja vode, klizanja tla, snježne lavine, udara motornog vozila koje nije u vlasništvu osiguranika, isurenja (lekaže), samozapaljenja (pirolize) te izljevanja užarene mase.
- (4) Kad nastane osigurani slučaj, osiguranje također pokriva nestanak osiguranih stvari i troškove čišćenja, rušenja i odvoženja u vezi s nastalom osiguranim slučajem.
- (5) Osiguranje pokriva samo štetu koja je nastala na osiguranim stvarima zbog osigurane opasnosti, ali ne i druge, posredne štete nastale zbog nastanka osiguranog slučaja (odgovornosti, izgubljene najamnine, prekida rada, umanjenja vrijednosti i sl.).
- (6) Osiguranje ne pokriva štete nastale zbog:
 - 1) nuklearne reakcije, nuklearne radijacije ili radioaktivne kontaminacije;
 - 2) osnovnih i dodatnih opasnosti koje su u neposrednoj vezi s potrošom.

2. član - POŽAR

- (1) Požar je vatrica koja nastane izvan određenog ognjišta ili ga napusti, a sposobna je dalje da se širi vlastitom snagom.
- (2) Ne smatra se da je požar nastao ako je osigurana stvar uništena ili oštećena jer je:
 - 1) bila izložena korisnoj vatri ili toplini radi obrade, prerade ili u druge svrhe (npr. pri peglanju, sušenju, prženju, pečenju, kuhanju, zagrijavanju, dimljenju i sl.) ili zbog toga što je stvar pala ili ju je netko stavio u ognjište (peć, štednjak i sl.) ili na njega;
 - 2) pregorjela, osmudila se ili je propaljena zbog cigarete, žeravice, svjetiljke, peći i sl.
- (3) Osiguranje ne pokriva štete na dimnjacima koje nastanu u vrijeme njihove upotrebe.

3. član - UDAR GROMA

- (1) Osiguranje pokriva štetu koju na osiguranim stvarima prouzrokuje udar groma svojom toplinskom i rušilačkom moći ili koja nastane zbog

udara predmeta što ih je udar groma razorio ili bacio na osiguranu stvar.

(2) Osiguranje ne pokriva štetu:

- 1) na električnim strojevima, aparatima i električnim vodovima nastalo zbog djelovanja toka električne struje, pregrijavanja zbog preopterećenja i atmosferskih utjecaja (statičkih napetosti i indukcije zbog atmosferskih pražnjenja ili sličnih pojava);
- 2) koju je prouzrokovao udar groma s prenosom električne energije po električnim vodovima, kao ni štete na osiguračima bilo koje vrste, zaštitnim kontaktima, odvodnicima napona, gromobranskim i sl. uređajima koja nastane zbog njihovog djelovanja.

4. član-EKSPLOZIJA

- (1) Eksplozija je nenadano oslobađanje sile koja nastane zbog težnje pare i plinova da se prošire. Kod posuda (kotlova, cijevi i sl.) eksplozijom se smatra ako stijenka posude popusti u tolikoj mjeri da se pritisak u posudi trenutno izjednači s vanjskim pritiskom.
- (2) Osiguranje ne pokriva štete nastale zbog:
 - 1) miniranja koje je obavljao osiguranik ili zbog dozvoljenog miniranja koje obave drugi;
 - 2) eksplozije u prostoru za unutrašnje sagorijevanje (cilindar motora) do koje dođe na strojevima;
 - 3) eksplozije koja je redovna pojava u proizvodnom postupku;
 - 4) eksplozivnog ispuhanja iz peći i sl. uređaja;
 - 5) eksplozije biološkoga karaktera;
 - 6) probijanja zvučnog zida;
 - 7) eksplozije koja nastane u posudama pod pritiskom (kotlovima, cijevima i sl.) zbog dotrajalosti, iskorištenosti ili preveličke količine hrde, kamenca ili nataloženog mulja u posudi; ali u pokriju je šteta nastala na drugim osiguranim stvarima zbog eksplozije posude.

5. član-OLUJA

- (1) Oluja je vjetar brzine najmanje 17,2 m u sekundi, odnosno 62 km na sat (8 stepeni po Beaufortovoj skali). Smatra se da je bila oluja ako je vjetar u kraju gdje se nalazi oštećena stvar lomio grane i stabla ili ošteto redovno održavane zgrade. Ako je brzina vjetra dvojbenja, osiguranik je mora dokazati podacima hidrometeorološkog zavoda.
- (2) Osiguranje pokriva samo štete koje nastanu zbog neposrednog djelovanja oluje ili neposrednog udara predmeta koji je na osiguranu stvar oborila ili bacila oluja. Pokrivena je i šteta koja nastane zbog prodora oborina kroz otvore koje je načinila oluja.
- (3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:
 - 1) zbog prodiranja kiše, tuče, snijega ili drugog kroz otvorene prozore ili druge otvore na zgradama, osim prodora kroz otvore koje je načinila oluja;
 - 2) na stvarima smještenima na otvorenom prostoru (u kupovima, stogovima i sl.), pod nadstrešnicama i u otvorenim zgradama;
 - 3) na zgradama koja nije izgrađena na način uobičajen za gradnju u tom mjestu, ili koja je slabu održavana ili dotrajala;
 - 4) na rasprostrtim plastičnim folijama.

6. član-TUČA

- (1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada tuča udarom ošteći osiguranu stvar tako da je razbijje, probije, otkrhne ili, pak, osigurana stvar pukne ili promijeni oblik zbog udara. Pokrivena je također i šteta koja nastane zbog ulaza oborina kroz otvore koje je napravila tuča.

(2) Osiguranje ne pokriva štete na rasprostrtim plastičnim folijama te na slabo održavanim i dotrajalim zgradama.

7. član - UDAR OSIGURANIKOVOG MOTORNOG VOZILA

Osiguranje pokriva samo štetu koja na osiguranim zgradama nastane zbog udara osiguranikovog motornog vozila ili osiguranikovog pokretnog radnog stroja.

8. član-PAD LETJELICE

- (1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada letjelica bilo koje vrste (motorna letjelica, jedrilica, helikopter, raketa, balon i sl.) padne na osiguranu stvar ili udari u nju.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je osiguranu stvar uništila ili oštetila letjelica, njeni dijelovi ili predmeti iz nje.

9. član - MANIFESTACIJA I DEMONSTRACIJA

- (1) Manifestacija, odnosno demonstracija organizirano je ili spontano javno izražavanje raspoloženja grupe ljudi. Pokrivene su samo one štete koje su nastale zbog manifestacija, odnosno demonstracija koja su mjerodavni državni organi dopustili.
- (2) Smatra se da je nastupio osigurani slučaj ako su manifestanti, odnosno demonstranti uništili ili oštetili osigurane stvari (razbijanje, rušenje, demoliranje, potpaljivanje i sl.).

10. član - POPLAVA

- (1) Poplava je događaj kada stalne vode (rijeke, jezera, mora) slučajno poplave zemljište na kojem su osigurane stvari, nakon što su prešle brda, prodrije nasipe, porušile brane ili su se razlike zbog izrazito visoke plime, valova ili zbog izuzetnog priliva vode iz umjetnih jezera.
- (2) Poplavom se također smatra plavljenje vodom zbog proloma oblaka, kao i stihijsko plavljenje vodom zbog izuzetno jakih padavina koje se slijevaju po strminama, cestama i putevima (bujice).
- (3) Poplavom se smatra i podzemna voda uzrokovanu plavljenjem zemljišta u neposrednoj blizini osiguranih stvari.
- (4) Na hidrograđevinskim objektima osiguranje također pokriva štete što ih prouzrokuje visoka voda. Visokom vodom smatra se voda koja prelazi svoju normalnu mjesečnu visinu ili svoj protok, koji pokazuje najblizi vodomjer. Za svaki pojedini mjesec normalna je najveća mjesečna visina vode ili protoka u posljednjih 20 godina, pri čemu su isključene izuzetno velike visine vode ili protoka.
- (5) Osiguranje pokriva samo štete na osiguranim stvarima koje nastanu za vrijeme poplave ili neposredno nakon što se voda povukla.
- (6) Osiguranje ne pokriva štete koje nastanu:
 - 1) zbog mehaničkog djelovanja vode u unutrašnjosti cjevovoda, kanala i prokopa;
 - 2) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;
 - 3) zbog slijeganja tla kao posljedice poplave;
 - 4) u natkopima, potkopima, podzemnim hodnicima i rudarskim jama;
 - 5) na stvarima koje se nalaze u živim i mrtvim koritima potoka, rijeka ili na prostoru između korita i nasipa (inundacijsko područje);
 - 6) na zalihamama robe koja je osjetljiva na vodu, a nije odgovarajuće dignuta od tla (skladištenje na paletama i sl.).

11. član - IZLIJEVANJE VODE

- (1) Osiguranje pokriva štete nastale zbog:
 - 1) izljevanja vode iz vodovodnih i odvodnih (kanalizacijskih) cjevi kao i iz uređaja za toplovodno i parno grijanje te drugih uređaja priključenih na vodovodnu mrežu, do kojeg je došlo zbog oštećenja ili začepljenja (loma, prsnuća ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cjevi i uređaja.
 - 2) iznenadnog izbijanja pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje.
 - (2) U smislu stava (1) ovog člana osiguranje također pokriva štetu nastalu zbog izljevanja vode iz sprinklerskog uređaja za gašenje požara.
 - (3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:
 - 1) zbog izljevanja vode iz otvorenih slavina;

- 2) zbog dotrajalosti, istrošenosti i korozije;
- 3) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;
- 4) zbog gubitka vode;
- 5) na zalihamama robe koja je osjetljiva na vodu, a nije odgovarajuće dignuta od tla (skladištenje na paletama i sl.);
- 6) zbog lošeg održavanja vodovodne i kanalizacijske mreže, uređaja za toplu vodu i parno grijanje te drugih uređaja ili neodgovarajuće zaštite od zamrzavanja, i sl.;
- 7) zbog izljevanja vode iz žljebova i cjevi za odvod kišnice, osim ako do izljevanja dođe iz cjevi za odvod padavina, koja je ugrađena u unutrašnjosti objekta.
- 8) zbog slijeganja tla kao posljedice izljevanja vode iz vodovodnih cjevi;
- 9) na samim vodovodnim i kanalizacijskim cjevima, uređajima i kotlovima zbog loma ili prsnuća.

12. član - KLIZANJE TLA

- (1) Klizanjem tla u smislu ovih uvjeta smatraju se iznenadni pokreti tla na kosim terenima s jačim vidljivim raspuklinama i naborima tla, ako ti pokreti u kratkom vremenu prouzrokuju statički opasne deformacije ili široke raspukline na zgradama.
- (2) Klizanjem tla smatra se također i odron zemlje ili tla kao geološko odstupanje ili kotrljanje tvrdih dijelova zemlje ili tla; ipak, u tom slučaju osiguranje pokriva samo štetu koja nastane na osiguranoj stvari zbog udara tvrdog dijela zemlje ili tla, koji se odlomio i pri tome ju je uništio ili oštetio.
- (3) Osiguranje ne pokriva štete:
 - 1) ako je zemljište, na kojem je zgrada, u trenutku sklapanja osiguranja, u geološkom smislu, već počelo kliziti;
 - 2) nastale zbog klizanja prouzrokovanih djelatnošću čovjeka (npr. zbog usjecanja tla, otkopa i sl.);
 - 3) nastale zbog ulegnuća ili slijeganja tla;
 - 4) nastale zbog polaganog geološkog klizanja tla koje se ogleda u manjim pukotinama na zgradama.
- (4) Osiguranje ne pokriva troškove za saniranje tla.

13. član - SNJEŽNA LAVINA

- (1) Osiguranje pokriva štete koje nastanu zbog klizanja snježne mase s planinskih obronaka.
- (2) Osiguranje također pokriva štete koje nastanu uslijed zračnog pritiska što ga je prouzrokovala snježna lavina.

14. član - UDAR MOTORNOG VOZILA KOJE NIJE OSIGURANIKOVO VLASNIŠTVO

Osiguranje pokriva štetu koja nastane na osiguranim zgradama zbog udara motornog vozila ili pokretnog radnog stroja koji nije u vlasništvu osiguranika.

15. član - ISCURENJE (LEKAŽA)

- (1) Iscurenje je gubitak tekućine ili plina iz nepokretnih posuda (cisterni, sakupljača, odleživača) i cjevovoda zbog pucanja posude, odnosno cjevi ili kvarenja uređaja za ispuštanje ili punjenje tekućine ili plina. Osiguranje pokriva samo štetu na osiguranoj tekućini ili plinu, osim ako nije drugačije dogovoreno.
- (2) Osiguranje ne pokriva gubitak osigurane tekućine ili plina koji nastane zbog lošeg održavanja ili dotrajalosti posude i uređaja za ispuštanje, odnosno ako je tekućina iscurila ili plin ušao radi lošeg zaptivanja.

16. član - IZLIJEVANJE UŽARENE MASE

- (1) Osiguranje pokriva štetu koju na osiguranim stvarima prouzrokuje izlivena užarena masa, iako ne nastane požar. Šteta na uređaju za taljenje i odvod mase pokrivena je samo ako je tekuća užarena masa prouzrokuje izvana.
- (2) Osiguranje pokriva i štetu na samoj razlivenoj masi.

17. član - SAMOZAPALJENJE (PIROLIZA)

- (1) Samozapaljenje je proces u kojem se tvari, pod uticajem iznutra nastalih visokih temperatura, razgrađuju ili prelaze u pepeo bez prisutnosti vatre ili djelovanja topline izvana.
- (2) Osiguranje ne pokriva štete na zalihamama tvari koje nisu uskladištene i zbrinute po važećim propisima.

18. član - PREDMET OSIGURANJA

- (1) Predmet osiguranja mogu biti sve stvari, osim onih koje su po ovim uvjetima isključene iz osiguranja.
- (2) Osigurane su samo one stvari koje su navedene u ugovoru i to kod:
- 1) osiguranja zgrada i drugih nekretnina osigurani su svi dijelovi zgrade, također temelji i podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije i sva ugrađena oprema (liftovi, centralno grijanje s cisternom za gorivo, bojleri, klima-uredaji, hidrofori i ostalo). Ako je osigurana zgrada u izgradnji, osiguran je također i materijal na gradilištu, namijenjen za ugradnju u tu zgradu;
 - 2) osiguranja pokretna vrijedi, ako u polici nisu pojedinačno navedene već kao zbir, da su osigurane sve stvari koje su na mjestu osiguranja i pripadaju osiguranom zbiru, kako one koje su bile u zbiru kod zaključenja ugovora, tako i one koje su dodate kasnije. Osigurane su samo one stvari koje pripadaju osiguraniku i osobama koje s njim žive u zajedničkom domaćinstvu.
 - (3) Ako nije posebno dogovoren, nisu osigurane sljedeće stvari:
 - 1) stvari radnika i drugih osoba preuzete na popravak, preradu, obradu, čuvanje, prodaju, posudbu, kao privremeni zalog, u najam i sl.;
 - 2) tvrdi građeni brane i pregrade (kamen, beton, drvo, metal i sl.) te nasute brane s vodonepropusnom jezgrom koje su s vodene strane obložene tvrdim građevinskim materijalom;
 - 3) željezničke pruge;
 - 4) čvrsto izgrađene obale, molovi, valobrani, propusti (kamen, beton, drvo, metal i sl.);
 - 5) nasipi obloženi čvrstim građevinskim materijalom;
 - 6) mostovi;
 - 7) ograde, potporni zidovi, ceste, putevi, uzletno - sletne staze, pločnici i popločena dvorišta;
 - 8) žičane mreže sa stubovima u vinogradima, uzgajalištima hmelja, voćnjacima i sl.;
 - 9) melioracije i regulacije;
 - 10) podzemne, nadzemne i podvodne mreže (vodovodna, kanalizačjska, telefonska, plinska, električna i sl.). Mreža koja je sastavni dio zgrade i mreže na području proizvodnog pogona osigurane su i onda kada to nije posebno dogovoren;
 - 11) sportski tereni, dječja igrališta, otvorena kupališta i klizališta;
 - 12) platnene i plastične nadstrešnice, samostojne ili pričvršćene na zgrade;
 - 13) novac i vrijednosni papiri, stvari od plemenitih metala, neprerađeni plemeniti metali, dragi kamenje, bisere, rijetke i dragocjene stvari, umjetnički predmeti, nacrti, skice, modeli, kalupi, isprave, rukopisi, zbirke, arhivski materijal, muzejski i izložbeni predmeti, poslovne knjige te podaci na računarskim memorijama;
 - 14) oprema u rudnicima pod zemljom;
 - 15) zalihe stajskoga gnojiva;
 - 16) traktori, samohodni radni strojevi i prikolice poljoprivrednih domaćinstava.
 - (4) Prema ovim uvjetima predmeti osiguranja nisu:
 - 1) zemljišta, nepopločena dvorišta, brane i nasipi koji nisu izgrađeni od tvrdog materijala (kamen, beton, drvo, metal i sl.);
 - 2) nasute obale, molovi, valobrani i propusti;
 - 3) usjevi, dok nisu požeti, plodovi dok nisu obrani, rodni i nerodni nasadi (voćnjaci, vinogradi i sl.), osim voćnjaka uz zgrade;
 - 4) kopnena motorna vozila, prikolice i samohodni radni strojevi, osim kada su trgovačka ili carinska roba ili kada su dati na popravak, održavanje i čuvanje. Predmet osiguranja mogu biti traktori, samohodni strojevi i prikolice poljoprivrednih domaćinstava;
 - 5) plovila na vodi;

6) letjelice svih vrsta;

- 7) roba za vrijeme prevoza;**
- 8) ribe i druge životinje u vodi;
- 9) stvari izložene na sajmovima;
- 10) sirova cigla na otvorenom prostoru;
- 11) ceste i putevi bez donjeg postroja.

19. član - VRIJEDNOST OSIGURANIH STVARI

- (1) Vrijednost osigurane stvari određuje se na osnovu cijena u mjestu gdje se osigurana stvar nalazi.
- (2) Ako nije drugačije dogovoren, vrijednost osigurane stvari je za:
- 1) zgrade - vrijednost nove zgrade, umanjena zbog habanja, starosti, ekonomski i tehničke zastarjelosti (amortizacija);
 - 2) zalihe robe i materijala - nabavna cijena uvećana za zavisne troškove (prevoz, uskladištenje i sl.), ali ne viša od tržišne cijene;
 - 3) zalihe poljoprivrednih proizvoda kod poljoprivrednika - proizvodna cijena uvećana za zavisne troškove, ali ne viša od tržišne cijene;
 - 4) zalihe konačnih proizvoda i nedovršene proizvodnje kod izrađivača - proizvodna cijena uvećana za zavisne troškove, ali ne viša od tržišne cijene;
 - 5) strojeve, uređaje i priključke, prevozna sredstva, sredstva veza i inventar te kućanske predmete - nabavna cijena novih stvari umanjena zbog habanja, starosti i ekonomski te tehničke zastarjelosti (amortizacija);
 - 6) šume - troškovi pošumljavanja, odnosno vrijednost drveta, kako je to određeno u polici;
 - 7) stvari od plemenitih metala, neprerađene plemenite metale, dragi kamenje, bisere, rijetke i dragocjene stvari, umjetničke predmete, nacrte, skice, modele, kalupe, dokumente, rukopise, zbirke i poslovne knjige te podatke u računarskim memorijama - iznos koji sporazumno utvrđuju ugovarač osiguranja i osiguravač; Ako vrijednost tih stvari u polici nije određena, smatra se da je svaka pojedinačna stvar vrijedna najviše 18 KM a zbirka 90 KM;
 - 8) novac, vrijednosne papire, arhivski materijal te muzejske i izložbene predmete - iznos koji sporazumno određuju ugovarač osiguranja i osiguravač.

20. član - MJESTO OSIGURANJA

- (1) Osiguranje vrijedi dok su osigurane stvari u mjestu koje je navedeno u polici, ako nije drugačije dogovoren.
- (2) Osiguranje vrijedi i u drugim mjestima države Bosne i Hercegovine kada:
- 1) se sve osigurane stvari premjeste iz mjesta navedenog u polici na drugo mjesto;
 - 2) su stvari osigurane na osnovu knjigovodstvenih vrijednosti, date u najam ili na posudbu, kao i u mjestu obrade, prerade ili popravka. Pokretnine poljoprivrednih domaćinstava koje su osigurane jednom policom (paušalno osiguranje), osigurane su na cjelokupnom imanju osiguranika, na tržištu, u mjestu prerade, obrade, popravka i tamo gdje su date na posudbu. Te su stvari također osigurane i za vrijeme prevoza u ta mjesta i natrag, osim kod prevoza sredstvima javnog prevoza;
 - 3) se osigurana stvar radi upotrebe premješta iz mjesta u mjesto, ali to u polici mora biti navedeno.

21. član - OBRAČUN ŠTETE

- (1) Šteta koju osiguranje pokriva obračunava se u slučaju:
- 1) uništenja ili nestanka osigurane stvari - po osiguranoj vrijednosti stvari kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja;
 - 2) oštećenja osigurane stvari - po troškovima popravka i materijala koliko bi iznosili po završetku likvidacije osiguranog slučaja, umanjjenih za gubitak vrijednosti stvari zbog habanja, starosti, ekonomski i tehničke zastarjelosti (amortizacija) te za vrijednost ostataka. U štetu se ne računaju troškovi koji su prilikom popravke nastali zbog poboljšavanja, dodataka ili drugih izmjena na osiguranoj stvari.
- (2) Smatra se da je stvar uništena i šteta se za to obračunava po tački 1) prethodnog stava ako troškovi popravke dostižu vrijednost stvari, umanjenu za vrijednost ostataka.

(3) Ostaci uništenih ili oštećenih stvari ostaju osiguraniku i obračunavaju se po tržišnoj cijeni kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja te prema stanju u kakvom su bili odmah po osiguranom slučaju.

22. član - TROŠKOVI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Šteti se također pribrajaju i troškovi raščićavanja, koje je potrebno zbog oštećenja ili uništenja osigurane stvari, ali najviše do 3 % od sume osiguranja, ako nije drugačije dogovoren. U te troškove spadaju i nužni izdaci za čišćenje mesta štete, za rušenje oštećenih i neupotrebljivih dijelova, kao i odvoz paljevinu, ruševina i naplavina do najbližeg mesta gdje je dozvoljeno njihovo odlaganje.
- (2) Osiguranje ne pokriva troškove za uklanjanje ili smanjenje opasnosti, kao ni troškove za posredovanje vatrogasnih i drugih organizacija, koje po karakteru svog posla moraju u osiguranom slučaju pružiti besplatnu pomoć.

23. član - SUMA OSIGURANJA

- (1) Ako nije drugačije dogovoren, osiguravač garantuje naknadu štete samo do visine dogovorene sume osiguranja.
- (2) Ugovarač osiguranja ili osiguravač mogu zahtijevati da se za naredne godine osiguranja smanji suma osiguranja i premija, ako suma osiguranja znatno premašuje osiguranu vrijednost.
- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen bez sume osiguranja ili na neograničenu vrijednost, vrijedi da je osiguranje zaključeno na stvarnu vrijednost.

24. član - OBAVEZA OSIGURAVAČA (NAKNADA IZ OSIGURANJA)

- (1) Ako je suma osiguranja jednaka vrijednosti osigurane stvari ili je viša od nje, osiguravač kod zaključivanja likvidacije plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do visine vrijednosti osigurane stvari.
- (2) Ako je suma osiguranja kod zaključivanja likvidacije osiguranog slučaja niža od vrijednosti osigurane stvari (podosiguranje), osiguravač plaća obračunatu štetu samo u omjeru između sume osiguranja i vrijednosti osigurane stvari, ali najviše do sume osiguranja.
- (3) U slučaju kada je osiguranje zaključeno na prvi rizik, osiguravač plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do dogovorene sume osiguranja. Odredbe o podosiguranju iz stava (2) ovog člana u tom slučaju se ne primjenjuju.
- (4) Ako je dogovoren da osiguranje pokriva i troškove za čišćenje i rušenje iznad 3 % od sume osiguranja, osiguravač mora platiti sve te troškove do dogovorenog iznosa u cijelosti, makar naknada iz osiguranja prelazi sumu osiguranja.
- (5) Ako je u ugovoru o osiguranju dogovoren da osiguranik sam snosi dio štete (učestvovanje), kod obračuna naknade iz osiguranja također se primjenjuje i dogovoren učestvovanje osiguranika u šteti.
- (6) Nužne troškove za mjere koje bi otklonile ili smanjile štetu, a koje su po nastanku osiguranog slučaja poduzete po nalogu osiguravača, osiguravač mora u cijelosti vratiti, bez obzira na sumu osiguranja.
- (7) Pri zaključenju likvidacije osiguranog slučaja isplaćuje se naknada iz osiguranja koja je umanjena za eventualno već isplaćenu akontaciju, revaloriziranu po stopi rasta troškova života u državi Bosni i Hercegovini od dana uplate akontacije do zaključenja likvidacije osiguranog slučaja.

25. član - OPASNE OKOLNOSTI

- (1) Pri zaključenju ugovora o osiguranju ugoverač mora prijaviti osiguravaču sve okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti (težine rizika) koje je znao, odnosno koje bi morao znati. Okolnostima koje su važne za ocjenu opasnosti smatraju se naročito okolnosti koje su ugoveraču osiguranja poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu odrediti ugoverač osiguranja i osiguravač zajedno. (2) Ugoverač osiguranja mora omogućiti osiguravaču pregled i reviziju, kao i određivanje najveće vjerovatne štete.

26. član - SKLAPANJE UGOVORA O OSIGURANJU

- (1) Ugovor o osiguranju zaključen je na osnovu pismene ili usmene ponude.
- (2) Osiguravač može po primitku ponude zahtijevati dopune ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravaču kada je primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.

(3) Odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju također se primjenjuju i kada se promijeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju izmijene uvjeta osiguranja ili premijskog sistema.

27. član - PLAĆANJE PREMIJE

- (1) Prvu ili jednokratnu premiju ugoverač osiguranja mora platiti kod primitka isprave o osiguranju, a sljedeće premije prvo dana svake osiguravajuće godine. Ako je dogovoren da se premija plaća u ratama, na naplatu dospijevaju sve rate tekuće godine osiguranja kada nastane osigurani slučaj.
- (2) Ako je dogovoren da se premija plaća u ratama za proteklo vrijeme, mogu se obračunati redovne kamate na iznos premije za koji je dogovoren odgoda plaćanja. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospijeća, mogu se obračunati i zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena na pošti, za dan plaćanja vrijedi onaj dan kada je iznos premije bio pravilno uplaćen pošti. Ako je premija plaćena vrimanom, za dan plaćanja vrijedi onaj kada nalog dođe u banku osiguravača.
- (4) Ako je u pogledu dogovorenog vremena osiguranja u ugovoru bila određena niža premija, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo prije isteka tog vremena, osiguravač ima pravo teretiti razliku do one premije koju bi ugoverač osiguranja morao platiti kada bi ugovor o osiguranju bio skopljen samo za toliko vremena koliko je osiguranje stvarno trajalo.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćanja dospjele premije, ugoverač mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka važenja ugovora o osiguranju ili cijekolupnu premiju za tekuću godinu osiguranja, ako je do dana prestanka osiguranja nastao osigurani slučaj za koji osiguravač mora isplatićti naknadu iz osiguranja.

28. član - POSLJEDICE, AKO PREMJA NIJE PLAĆANA

- (1) Ako je dogovoren, da je premiju potrebno plaćati prilikom zaključenja ugovora, počinje teći obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja slijedećeg dana poslije uplate premije.
- (2) Ako je dogovoren, da je premiju potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, počinje teći obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja na dan, koji je u ugovoru određen kao dan početka osiguranja.
- (3) Obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja prestaje u slučaju, ako ugoverač osiguranja do dospijeća ne plaća premiju osiguranja, koja je dospjela poslije zaključenja ugovora, ni to ne uradi neko drugi koji je za to zainteresiran, poslije trideset dana od dana, kada je ugoveraču osiguranja bilo uručeno pismo osiguravača uz obavještenje o dospijeću premije, a kod čega taj rok ne može istekći prije, dok ne istekne trideset dana od dospijeća premije.
- (4) Osiguravač može poslije isteka roka iz trećeg stava ovoga člana, ako ugoverač osiguranja kasni s plaćanjem premije koju je potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, odnosno druge i slijedećih premija, raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, time da raskid ugovora o osiguranju nastupi istekom roka iz trećeg stava ovoga člana i prestankom osiguravajućeg pokrića, ako je ugoverač osiguranja na to bio upozoren u preporučenom pismu uz obavještenje o dospijeću premije i o prestanku osiguravajućeg pokrića.
- (5) Ako ugoverač osiguranja plati premiju poslije isteka roka iz trećeg stava ovoga člana, ali u jednoj godini od dospijeća premije, osiguravač je dužan platiti naknadu iz osiguranja, ako nastupi osigurani slučaj po isteku dvadeset četvrtog sata poslije uplaćene premije i zateznih kamata.

29. član - POČETAK DJELOVANJA OSIGURANJA

- (1) Ako drugačije nije dogovoren, ugovor o osiguranju proizvodi svoje djelovanje po isteku dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polici označen kao dan početka osiguranja, pa sve do svršetka poslednjeg dana roka za koji je osiguranje dogovoren.
- (2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom svaka strana može raskinuti ugovor s danom isteka tekuće godine osiguranja, izvještavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri mjeseca prije isteka tekuće godine osiguranja. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom 24 sata posljednjeg dana tekuće godine osiguranja.

(3) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može, nakon isteka ovoga roka, uz otkazni rok od šest mjeseci pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

30. član - POVROT PREMIJE

- (1) Osiguravaču pripada premija za tekuću godinu osiguranja u cijelosti, ako je osigurana stvar uništена zbog osigurane opasnosti.
- (2) Osiguravač vraća dio premije za neiskorišteno vrijeme osiguranja, ako je osigurana stvar uništena zbog neosigurane opasnosti.
- (3) Ako je osigurana stvar uništена prije početka garancije, osiguravač vraća cijelokupnu plaćenu premiju.
- (4) U ostalim slučajevima prestanka važenja ugovora o osiguranju prije završetka perioda za koji je plaćena premija, osiguravaču pripada premija do onog dana do kojega traje njegova garancija, ako nije drugačije dogovoreno.

31. član - OSIGURANI SLUČAJ

Kod osiguranja stvari, smatra se da je osigurani slučaj nastao u trenutku kada su zbog jedne od osiguranih opasnosti počela nastajati oštećenja na osiguranoj stvari.

32. član - OSIGURANIKOVE DUŽNOSTI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Osiguranik mora osiguravaču prijaviti nastanak osiguranog slučaja najkasnije u roku od tri dana od dana kada je za njega saznao.
- (2) Osiguranik mora o osiguranom slučaju, koji je nastao zbog požara ili eksplozije, odmah obavijestiti nadležni organ unutrašnjih poslova (policiju) te navesti koje su stvari bile uništene ili oštećene.
- (3) Osiguranik mora osiguravaču dati sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete.

33. član - POSTUPAK VJEŠTAČENJA

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrđuju vještaci.
- (2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između osoba koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prva dva vještaka različiti i samo u granicama nužnih zaključaka.
- (3) Svaka ugovorna strana snosi troškove za vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obavezujući su za obje strane.

34. član - OSIGURANJE NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Nakon osiguranog slučaja u kojem su osigurane stvari bile oštećene, osiguranje se nastavlja bez promjene.
- (2) Za stvari koje po ugovoru o osiguranju vrijede kao uništene, osiguranje po osiguranom slučaju prestaje vrijediti.

35. član - PROMJENA UVJETA OSIGURANJA ILI PREMIJSKOG CJENIKA

- (1) Ako osiguravač promijeni uvjete osiguranja ili premijski cjenik, o promjeni mora obavijestiti ugovarača osiguranja bar 60 dana pred početak tekuće godine osiguranja.
- (2) Ugovarač osiguranja ima pravo da do 60 dana po primitu obavijesti otkaže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje vrijediti istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako ugovarač osiguranja ne otkaže ugovor, on se s početkom dolazeće godine mijenja u skladu s novim uvjetima osiguranja ili premijskim cjenikom.

36. član - PROMJENA ADRESE

- (1) Ugovarač osiguranja mora osiguravača obavijestiti o promjeni adrese svog stanovanja, odnosno sjedišta ili svog imena, odnosno imena firme u roku od 15 dana od dana promjene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja promijeni adresu stana, odnosno sjedište ili svoje ime, odnosno ime firme, a o tome nije obavijestio osiguravača, dovoljno je da osiguravač pošalje obavijest koju mora dostaviti ugovaraču osiguranja na adresu njegove posljednje poznate adrese stanovanja ili sjedišta ili ga naslovi na posljednje poznato ime, odnosno firmu.

37. član - NAČIN OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Dogовори o sadržaju ugovora o osiguranju važeći su samo ako su zaključeni u pisanim oblicima.
- (2) Sve obavijesti i izjave, što ih treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.
- (3) Obavijest ili izjava data je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.
- (4) Izjava koju treba dati drugome, vrijedi od trenutka kada je drugi primi.

38. član - UPOTREBA ZAKONA

Za odnose između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj strani i osiguravača, na drugoj strani, primjenjuju se također i odredbe Zakona o obveznim odnosima (ZOO).

39. član - NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj, i osiguravača, na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.

Opći uvjeti za osiguranje stambenih pokretnina

Izrazi u ovim uvjetima znače:

- osigurač** - Triglav osiguranje d.d., s kojim je sklopljen ugovor o osiguranju;
- ugovarač osiguranja** - osoba koja sklopi ugovor o osiguranju;
- osiguranik** - osoba čija je imovina i/ili imovinski interes osiguran. Ugovarač osiguranja i osiguranik su ista osoba, osim kod osiguranja za tudi račun;
- polica premija** - isprava o ugovoru o osiguranju;
- pomoćni prostori naknada iz osiguranja** - iznos koji ugovarač plaća po ugovoru o osiguranju;
- podrum, potkrovље, garaža, šupa, terasa i sl.;
- iznos koji plaća osiguravač prema sklopljenom ugovoru o osiguranju.

1. član - OSIGURANE OPASNOSTI

- (1) U obimu koji je određen ovim uvjetima, osiguranje pokriva uništenje ili oštećenje osiguranih stvari nastalo zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije, oluje, tuče, pada letjelice, manifestacija i demonstracija, poplave, izljevanja vode, klizanja tla, snježne lavine, provalne krađe, razbojništva i odgovornosti.
- (2) Ako je posebno dogovoren i plaćena dodatna premija, osiguranje pokriva i štetu nastalu zbog dodatne opasnosti razbijanja stakla.
- (3) Kada nastane osigurani slučaj, osiguranje također pokriva nestanak osiguranih stvari, troškove čišćenja, rušenja i odvoženja u vezi s nastalim osiguranim slučajem na osiguranoj stvari.
- (4) Osiguranje pokriva samo neposrednu štetu koja je nastala na osiguranim stvarima zbog osigurane opasnosti, ali ne i ostale posredne štete ili gubitke zbog nastanka osiguranog slučaja (izgubljene najamnine, umanjenja vrijednosti, izdatke za vodu zbog izljevanja vode i sli. gubitaka).
- (5) Osiguranje ne pokriva štete nastale zbog:
- 1) nuklearne reakcije, nuklearne radijacije ili radioaktivne kontaminacije;
 - 2) osnovnih i dodatnih opasnosti, koje su u neposrednoj vezi s potresom, osim kod dodatnog osiguranja loma stakla.

2. član - POŽAR

- (1) Požar je vatra koja nastane izvan određenog ognjišta ili ga napusti, a sposobna je da se širi dalje vlastitom snagom.
- (2) Ne smatra se da je nastao požar ako je osigurana stvar uništena ili oštećena jer je:
- 1) bila izložena korisnoj vatri ili topolini radi obrade, prerade ili u druge svrhe (npr. pri peglanju, sušenju, prženju, pečenju, kuhanju, zagrijavanju, dimljenju i sli.) ili zbog toga što je stvar pala ili ju je netko stavio u ognjište (peč, štednjak i sli.) ili na njega;
 - 2) pregorjela, osmudila se ili je propaljena zbog cigarete, žeravice, svjetiljke, peči i sl.

3. član - UDAR GROMA

- (1) Osiguranje pokriva štetu koju na osiguranim stvarima prouzrokuje udar groma svojom toplinskom i rušilačkom snagom ili koja nastane zbog udara predmeta što ih je udar groma oborio ili bacio na osiguranu stvar.
- (2) Osiguranje ne pokriva štetu:
- 1) koju je prouzrokoval udar groma prenosom električne energije električnim i drugim vodovima;
 - 2) nastalu zbog djelovanja električne struje, pregrijavanja, zbog preopterećenja i atmosferskih uticaja (statičkih napetosti i indukcije) zbog atmosferskih pražnjenja i sli. pojava);

- 3) na osiguračima bilo koje vrste, zaštitnim prekidačima, odvodnicima prenapona, gromobranima i sli. uređajima, a koja nastane njihovim djelovanjem.
- (3) Ako je posebno dogovoreno i ako je plaćena dodatna premija, osiguranje također pokriva štetu nastalu zbog uzroka navedenih u tačkama 1) i 2) stav (2) ovog člana (indirektni udar groma).
- 1) dogovor se može sklopiti za telefonske aparate koji su atestirani u državi Bosni i Hercegovini, portafone, videofone, alarmne uređaje, antenske uređaje (za TV i radio) koji su u osiguranom stanu ili mu po funkciji pripadaju. Štete na tim stvarima pokrivene su do visine od 5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača navedene u polici;
- 2) posebni dogovor može se također sklopiti i za automatske telefonske sekretarice koji su u osiguranom stanu i ne služe poslovnim, odnosno privrednim namjenama. Štete na tim stvarima pokrivene su do 10 % od visine iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici. Uvjet za sklapanje osiguranja po tom posebnom dogovoru je da je instalirana prenaponska zaštita za električno napajanje kao i za impulsni, odnosno signalni dio. Sistem prenaponske zaštite mora imati dokaz da odgovara namjeni - obavljen certifikacijski postupak za prenaponsku zaštitu koji je obavila ovlaštena institucija.

4. član - EKSPLOZIJA

- (1) Eksplozija je nenadano oslobođanje sile koja nastane zbog težnje pare i plinova da se prošire. Kod posuda (kotlova, cijevi i sli.) smatra, se eksplozijom ako stijenka posude popusti u tolikoj mjeri da se pritisak u posudi trenutno izjednači s vanjskim pritiskom.
- (2) Osiguranje ne pokriva štete nastale zbog:
- 1) miniranja što ga je obavljao osiguranik ili zbog dozvoljenog miniranja koje obave drugi;
 - 2) eksplozivnog izbijanja iz peći i sl. uređaja;
 - 3) eksplozije biološkoga karaktera;
 - 4) probijanja zvučnog zida.

5. član - OLUJA

- (1) Oluja je vjetar brzine najmanje 17,2 m u sekundi, odnosno 62 km na sat (8 stepeni po Beaufortovoj skali). Smatraće se da je bila oluja ako je vjetar u kraju gdje se nalazi oštećena stvar lomio grane i stabla ili oštetio redovno održavane zgrade. Ako je brzina vjetra upitna, osiguranik je mora dokazati podacima hidrometeorološkog zavoda.
- (2) Osiguranje pokriva samo štete koje nastanu zbog neposrednog djelovanja oluje ili neposrednog udara predmeta koji je na osiguranu stvar oborila ili bacila oluja. Pokrivena je i šteta koja nastane zbog prodora oborina kroz otvore koje je načinila oluja.
- (3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:
- 1) zbog prodiranja kiše, tuče, snijega ili drugoga kroz otvorene prozore ili druge otvore na zgradama, osim prodora kroz otvore koje je načinila oluja;
 - 2) zbog kiše i drugih padavina na stvarima na slobodnom prostoru, pod nadstrešnicama i u otvorenim zgradama te u vozilima za prevoz stvari prilikom selidbe;
 - 3) zbog snježnih nanosa ili težine snijega;
 - 4) na stvarima u slabo održavanoj ili dotrajaloj zgradama koja nije izgrađena na način uobičajen za mjesto u kojem se nalazi.

6. član - TUČA

Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada tuča udarom ošteći osiguranu stvar tako da je razbije, probije, otkrhne ili osigurana stvar pukne zbog udara ili promijeni oblik. Pokrivena je također i šteta koja nastane zbog ulaza oborina kroz otvore što ih je napravila tuča.

7. član - PAD LETJELICE

- (1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada letjelica bilo koje vrste (motorna letjelica, jedrilica, helikopter, raketa, balon i sli.) padne na osigurano stvar ili udari u nju.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je osigurano stvar uništila ili oštetila letjelica, njeni dijelovi ili predmeti iz nje.

8. član - MANIFESTACIJA I DEMONSTRACIJA

- (1) Manifestacija, odnosno demonstracija organizirano je ili spontano javno izražavanje raspoloženja skupine ljudi. Pokriveno su samo one štete koje su nastale zbog manifestacija, odnosno demonstracija koja su mjerodavni državni organi dopustili.
- (2) Smatra se da je nastupio osigurani slučaj ako su manifestanti, odnosno demonstranti uništili ili oštetili osigurane stvari (razbijanje, rušenje, demoliranje, potpaljivanje i sl.).

9. član - POPLAVA

- (1) Poplava je događaj kada stalne vode (rijeke, jezera, mora) slučajno poplave zemljište na kojem su osigurane stvari, nakon što su se prelide preko brda, prodle preko ili kroz nasipe, porušile brane ili se razlile zbog izrazito visoke plime, valova ili zbog izuzetnog priliva vode iz umjetnih jezera.
- (2) Poplavom se također smatra plavljenje vodom zbog proloma oblaka, kao i stihijsko plavljenje vodom zbog izuzetno jakih padavina koje se slijevaju po strminama, cestama i putevima (bujice).
- (3) Poplavom se smatra i podzemna voda uzrokovana plavljenjem zemljišta u neposrednoj blizini osiguranih stvari.
- (4) Osiguranje pokriva samo štete na osiguranim stvarima koje nastanu za vrijeme poplave ili neposredno nakon što je voda otekla.
- (5) Osiguranje ne pokriva štete koje nastanu:
 - 1) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;
 - 2) zbog slijeganja tla kao posljedice poplave;
 - 3) zbog vode koja je prodrla iz kanalizacijske mreže, osim ako je do izljevanja došlo zbog poplave.

10. član - IZLJEVANJE VODE

- (1) Osiguranje pokriva štete nastale zbog:
 - 1) izljevanja vode iz vodovodnih ili odvodnih (kanalizacijskih) cijevi kao i iz uređaja za toplovodno i parno grijanje te drugih uređaja priključenih na vodovodnu mrežu, a do kojeg je došlo zbog oštećenja (loma, prsuća ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi i uređaja;
 - 2) iznenadnog izbijanja pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje;
 - 3) izljevanja vode iz otvorenih slavina izvan osiguranikovog stana.
- (2) Osiguranje ne pokriva štete nastale:
 - 1) zbog izljevanja vode iz otvorenih slavina u stanu osiguranika;
 - 2) zbog dotrajalosti, istrošenosti i korozije;
 - 3) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;
 - 4) zbog lošeg održavanja vodovodne i kanalizacijske mreže, uređaja za toplu vodu i parno grijanje te drugih uređaja ili nedovoljne zaštite od zamrzavanja;
 - 5) zbog izljevanja vode iz žlebova i cijevi za odvod kišnice, osim ako do izljevanja dođe iz cijevi za odvod padavina, koja je ugrađena u unutrašnjosti objekta;
 - 6) zbog slijeganja tla kao posljedice izljevanja vode iz vodovodnih i odvodnih cijevi;
 - 7) na samim vodovodnim i odvodnim cijevima, uređajima i kotlovima.

11. član - KLIZANJE TLA

- (1) Klizanjem tla u smislu ovih uvjeta smatraju se iznenadni pokreti tla na kosim terenima s jasno vidljivim raspuklinama i naborima tla, ako ti pokreti u kratkom vremenu prouzrokuju statički opasne deformacije ili široke raspukline na zgradama.
- (2) Klizanjem tla smatra se također i odron zemlje ili tla kao geološko odstupanje ili kotrljanje tvrdih dijelova zemlje ili tla; ipak, u tom slučaju osiguranje pokriva samo štetu koja nastane na osiguranoj stvari zbog

udara tvrdog dijela zemlje ili tla, koji se odlomio i pri tome je uništilo ili oštetio.

- (3) Osiguranje ne pokriva štete:
 - 1) ako je zemljište, na kojem je zgrada, u trenutku sklapanja osiguranja, u geološkom smislu, već počelo kliziti;
 - 2) nastale zbog klizanja prouzrokovanoj djelatnošću čovjeka (npr. zbog usijecanja tla, otkopa i sl.);
 - 3) nastale zbog ulegnuća ili slijeganja tla;
 - 4) nastale zbog polaganog geološkoga klizanja tla koje se ogleda u manjim pukotinama na zgradama.
- (4) Osiguranje ne pokriva troškove za saniranje tla.

12. član - SNJEŽNA LAVINA

- (1) Osiguranje pokriva štete koje nastanu zbog klizanja snježne mase s planinskih obronaka.
- (2) Osiguranje također pokriva štete koje nastanu uslijed zračnog pritiska što ga je prouzrokovala snježna lavina.

13. član - PROVALNA KRAĐA I RAZBOJNIŠTVO

- (1) Provalna krađa je ako njen počinilac:
 - 1) provali u zaključane stambene prostore (razbije ili provali vrata, prozore, zid, strop ili pod);
 - 2) otvori zaključane stambene prostore lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju;
 - 3) neprimjetno se uvuče u stambene prostore, sakrije se u njima i izvrši krađu dok su prostori zaključani;
 - 4) prodre u zaključani stambeni prostor kroz otvore koji nisu namijenjeni za ulaz, savladavajući pri tome prepreke koje onemogućavaju ulazak bez napora;
 - 5) provali u zaključano spremište u stambenim prostorima do kojih je došao na način koji se po odredbama ovog člana smatra provalnom krađom;
 - 6) otključa prostor ili spremište gdje se nalaze osigurane stvari originalnim ključem ili njegovim duplikatom ako do takvog ključa dođe na način kako je određeno u tačkama 1) do 5) ovog stava ili razbojništvom;
 - 7) prodre u stan, koji nije smješten u prizemlju ili podrumu, kroz otvoreni prozor;
 - 8) ukrade stvari s balkona koji nije u prizemlju.
- (2) Ne smatra se provalnom krađom ako:
 - 1) počinitelj uđe u stan kroz otvoreni prozor čiji je donji rub od tla udaljen manje od 1,6 m;
 - 2) ju je skrivila ili u njoj učestvovala kao učesnik ili podstrelkač osoba koja s osiguranikom živi u zajedničkom domaćinstvu.
- (3) Razbojništvo je oduzimanje osiguranih stvari uz upotrebu sile ili prijetnje zdravlju ili životu osiguranika ili člana njegovog porodičnog domaćinstva. U slučaju razbojništva osiguranje također pokriva štetu na stvarima koje su predmet osiguranja i kada su izvan stana, ali najviše do 2,5 % od sume za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici, osim ako nije drugačije dogovoreno. U tom obimu pokrivena je i šteta na unutrašnjim dijelovima stana, odnosno pomoćnim prostorima koju je počinitelj počinio iz obijesti prilikom provale ili razbojništva. Osiguranje ne pokriva štete na staklima vrata, prozora i staklenih zidova i pregrada, osim ako nije drugačije dogovoreno.
- (4) Osiguranje također pokriva štetu koja prilikom provalne krađe ili razbojništva, odnosno kod pokušaja tih djela, nastane na zgradi ili na njenim dijelovima (zidovima, stropovima, vratima, bravama, ugrađenoj opremi, instalacijama itd.) i to u visini troškova popravke, ali najviše do 2 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici, osim ako nije drugačije dogovoreno. U tom obimu pokrivena je i šteta na unutrašnjim dijelovima stana, odnosno pomoćnim prostorima koju je počinitelj počinio iz obijesti prilikom provale ili razbojništva. Osiguranje ne pokriva štete na staklima vrata, prozora i staklenih zidova i pregrada, osim ako nije drugačije dogovoreno.

- (5) Osiguranje također pokriva krađu kada je ukradeno oprano rublje, posteljina, odjeća, tepisi i zavjese, dok se, radi pranja, sušenja ili peglanja, nalaze izvan stambenih prostora (u praonici, sušionici, peglaonici) koji su u istoj zgradi u kojoj je osiguranik stan. Krađa je pokrivena, ako su te stvari ukradene po danu (od zore do mraka) za vrijeme sušenja ili prozračivanja, na terasi ili u dvorištu zgrade u kojoj stanuje osiguranik. Šteta je pokrivena do najviše 1,5 % od iznosa obaveze osiguravača navedenog u polici. Osiguranje ne pokriva štete

ako krađu skrivi ili u njoj sudjeluje, kao sudionik ili podstrekac, osoba koja s osiguranikom živi u zajedničkom porodičnom domaćinstvu.

14. član - RAZBIJANJE STAKLA

- (1) Osiguranje obuhvata štetu zbog razbijanja ili pucanja stakla navedenu u tački 2) stava (2) člana 17. ovih uvjeta.
- (2) Osiguranje također pokriva troškove skidanja i ponovnog namještanja stvari koje ometaju postavljanje novog stakla (npr. zaštitna mreža, zaštitne rešetke, zasloni od sunca i sl.).
- (3) Osiguranje ne pokriva štetu koja nastane:
 - 1) kod premještanja ili namještanja osiguranog stakla izvan osiguranikovog stana;
 - 2) zbog ogrebotina, izjedanja ili sličnih oštećenja na površini stakla.
- (4) Ako zbog načina izrade nije moguće zamijeniti razbijeno staklo, a da se ne promjeni i okvir, tada je i on pokriven osiguranjem.
- (5) Ako osiguravač nije mogao obaviti uviđaj štete, osiguranik je dužan čuvati dokaze o nastaloj šteti.

15. član - ODOGOVORNOST

- (1) Osiguranje pokriva odgovornost osiguranika za štete koje prouzrokuje:
 - 1) kao privatna osoba u svakodnevnom životu, ali ne i pri obavljanju obrtne/zanatske ili kakve druge privredne djelatnosti, osim djelatnosti domaćeg turizma (seoski i primorski turizam do najviše tri sobe za iznajmljivanje s pomoćnim prostorijama) i raznih djelatnosti koje ne služe u svrhu privređivanja;
 - 2) kao vlasnik, korisnik ili unajmitelj stana ili zasebne stambene kuće te dvorišta, vrtu oko kuće, što vrijedi i za nenastanjene kuće, ako je tako dogovoreno;
 - 3) kao poslodavac radnika zaposlenih u domaćinstvu;
 - 4) kao vlasnik i korisnik bicikla bez motora;
 - 5) za vrijeme bavljenja sportom, osim kod sporta kojim se bavi profesionalno, kao i kod sporta koji je vezan na upotrebu motornog vozila bilo koje vrste, jedriličarskog sporta, lova te borilačkih sportova (boks, mačevanje, hrvanje, džudo, karate itd.);
 - 6) kao vlasnik domaćih životinja, osim ako ih koristi u svrhu privređivanja;
 - 7) oružjem za koje ima službenu dozvolu i oružjem koje služi za lov, samoobranu ili za natjecanje. Odgovornost za štetu nastalu pri upotrebni lovačkog oružja pokrivena je samo ako ne nastane za vrijeme lova.
- (2) Osiguranje također pokriva odgovornost:
 - 1) osiguranikovog bračnog druga i njihove djece te rodbine ako te osobe žive u zajedničkom domaćinstvu s osiguranikom i to u istom obimu kao što je određeno u prethodnom stavu;
 - 2) osoba radnika na obavljanju kućanskih poslova koji su im povjereni.
 - (3) Ako se dio stana ili stambene kuće koristi za obavljanje obrtne/zanatske ili kakve druge djelatnosti, osiguranje ne pokriva odgovornosti iz posjedovanja tog dijela stana ili kuće.
 - (4) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete izvan države Bosne i Hercegovine.
 - (5) Osiguranje ne pokriva:
 - 1) odgovornost osiguranika za namjerno prouzrokovani štetu, osim ako je štetu prouzrokovala osiguranikova kućna pomoćnica;
 - 2) odgovornosti osiguranika za štete nastale u vezi s posjedovanjem ili korištenjem motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon (traktora, samohodnih radnih strojeva) te letjelica i vozila na vodi;
 - 3) štetu koju pretrpi osiguranik, njegov bračni drug i djeca te ostale osobe u zajedničkom domaćinstvu;
 - 4) odgovornost za štetu prouzrokovana na građevinskim dijelovima osiguranikova stana;
 - 5) odgovornosti za štete na stvarima ili na obavljenim poslovima koje je osiguranik ili neka druga osoba po njegovom nalogu ili za njegov račun izradio ili predao, ako je uzrok štete u izradi ili izručenju (predajbi);
 - 6) odgovornost za štete koje prouzrokuje proizvodi s pogreškom;
 - 7) štete na tuđim stvarima koje je prouzrokovalo osiguranik pri obavljanju obrtne/zanatske ili neke druge djelatnosti;
 - 8) odgovornosti za štete koje su posljedica onečišćenja zraka, vode i zemlje;

9) odgovornosti za štetu na tuđim stvarima koje je osiguranik uzeo u zakup, na korištenje, posudbu, čuvanje, prenos i sl.

(6) Osiguranje također ne pokriva štete koje na stvarima nastaju duže vrijeme zbog:

- 1) trajnog djelovanja topline, plina, dima, čađi, prašine, pare, vlage ili padavina, kao ni zbog pljesni, trešnje, lupanja i sl.;
- 2) pomicanja slojeva zemlje;
- 3) poplave i podzemnih voda.

(7) Osiguranje pokriva štetu za svaki pojedini osigurani slučaj do 15 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici, osim ako nije drugačije dogovoreno.

16. član - OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

(1) Osnovica za obračun premije za stvari koje su predmet osiguranja minimalna je vrijednost koju na osnovu kretanja cijena na malo odredi osiguravač.

(2) Osiguranik može uz doplatak na premiju dogovoriti da osiguranje pokriva veće vrijednosti od minimalnih.

17. član - PREDMET OSIGURANJA

(1) Predmet osiguranja su:

1) stambene i druge pokretnine u stalno nastanjenim stanovima i kućama koje su vlasništvo osiguranika i članova njegova porodičnog domaćinstva te stvari koje oni koriste na osnovu vlasničkih prava i ugovora o najmu ili podnajmu. Ako je tako dogovoreno, to isto vrijedi i za navedene stvari u stanovima i kućama koje nisu stalno nastanjenе.

Prema ovim uvjetima smatra se da je stan ili kuća stalno nastanjena ako osiguranik tu ima stalno boravište i ako u dvanaest mjeseci nije nekoristena bez prekida duže od šezdeset dana. Ostali stanovi, odnosno stambene kuće, po ovim uvjetima se smatraju za nenasanjene;

- 2) stvari koje služe za opremu stana i osobnu upotrebu;
- 3) gotovina, vrijednosni papiri, umjetnički predmeti, dragocjenosti i zbirke, kao što su npr. filatelističke, numizmatičke i sl.;
- 4) isprave i dokumenti;
- 5) stvari navedene u prve dvije tačke ovog stava, smještene u pomoćnim prostorima.

(2) Ako je posebno dogovoreno i ako je plaćena dodatna premija, predmet osiguranja također su:

1) boje i slikarije na zidu i građevinskoj stolariji te razne vidljive zidne, podne i stropne obloge u stanu. Boje i slikarije te sve navedene obloge mogu biti predmet osiguranja i u pomoćnim prostorima, ako je tako navedeno u polici. Osiguranje pokriva samo štete nastale na vidnim oblogama;

2) stakla na prozorima i vratima stana, stakleni zidovi i pregrade u stanu, stakla na ulaznim vratima zasebnih stambenih kuća te stakla na prozorima i vratima pomoćnih prostora.

(3) Prema ovim uvjetima predmet osiguranja nisu:

1) dijelovi zgrada (peći od gline, bojler, hidrofor, cisterna, sve instalacije) osim onih koje po stavu (2) ovog člana mogu biti predmet osiguranja;

2) razne zidne, podne, stropne obloge koje nisu vidljive, odnosno nalaze se ispod vidljivih obloga;

3) televizijske i druge antene izvan zatvorenih prostora;

4) životinje;

5) koprena motorna vozila (također i bicikli s pomoćnim motorom), prikolice, samohodni strojevi, letjelice i plovila na vodi. Manja plovila na vodi koja služe za razonodu, kao daske za jedrenje (surfovi), kajaci i kanui te druga plovila do najveće dužine od tri metra, predmet su osiguranja samo dok su na suhom;

6) građevinski materijal i oprema namijenjena za ugradnju. Ako su građevinski materijal i oprema namijenjeni za adaptaciju i održavanje stana ili stambene kuće u kojoj su osigurane stambene pokretnine i te stvari su pokrivenes osiguranjem;

7) stvari namijenjene za obavljanje obrtničke/zanatske ili druge djelatnosti, osim djelatnosti domaćeg turizma (seoski i primorski turizam do najviše tri sobe za iznajmljivanje s pomoćnim prostorijama) i raznih djelatnosti (hobi) koje ne služe za privređivanje;

- 8) oružje i streljivo za koje osiguranik nema službenu dozvolu (oružani list);
 9) stvari u prikolicama za stanovanje i šatorima.

18. član - VRIJEDNOST OSIGURANE STVARI I VRIJEDNOSNA OGRANIČENJA GARANCIJE

- (1) Osigurana vrijednost stvari nabavna je cijena za nove stvari, umanjena za iznos istrošenosti, starosti i ekonomske zastarjelosti.
 (2) Ako nije dogovorena viša suma osiguranja i plaćena dodatna premija, stvari iz ovog stava osigurate su:
- 1) gotovina i vrijednosni papiri, dragi kamenje, plemeniti metali, predmeti iz plemenitih metala te pravi biseri do visine od 2,5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici; a ako su u posebnom zaključanom spremištu do visine od 5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača. Spremištem se smatra zaključani sef, manji trezor ili željezna blagajna, koji moraju biti uzidani ili pričvršćeni na dio zgrade u skladu s uputama proizvođača ili, pak, teži od 100 kg;
 - 2) umjetnički predmeti do visine od 5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača navedenog u polici;
 - 3) zbirke (filatelističke, numizmatičke i sl.) do visine od 5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici;
 - 4) antički predmeti (stari stilski nameštaj, staro oružje i sl.) u visini vrijednosti takvih uobičajenih predmeta bez uvažavanja starinske vrijednosti;
 - 5) zimnica, odnosno zalihe živežnih namirnica do visine od 5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici;
- (3) Isprave i dokumenti su osigurani do visine od 0,5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici.
 (4) Ako nije drugačije dogovoren, stvari u pomoćnim prostorima osigurane su ukupno do visine do 10 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici.
 (5) Automobilski dijelovi, dijelovi za prikolice do 500 kg nosivosti, dijelovi za manja plovila na vodi do najviše 3m dužine osigurani su do visine od 2,5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici.
 (6) Građevinski materijal i oprema, namijenjeni za adaptaciju i održavanje stana ili stambene kuće, osigurani su do visine od 2,5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici.

19. član - MJESTO OSIGURANJA

- (1) Osiguranje vrijedi dok su stvari u osiguranikovom stanu, kao i za vrijeme prevoza radi preseljenja u drugi stan. U slučaju preseljenja osiguranika, stvari su osigurane u skladu sa odredbama stava (2) člana 23. ovih uvjeta u stanu u koji se je osiguranik preselio, a garancija u prijašnjem stanu prestaje.
 (2) Stvari su osigurane i onda kada se nalaze u pomoćnim prostorima, s time da garaža i šupa mogu biti i drugdje, ali moraju biti u istom mjestu gdje su stambeni prostori u kojima su osigurane stvari.
 (3) Ako su osigurane stvari odnesene iz osiguranikovog stana, a to nije učinjeno radi preseljenja u drugi stan, ili ako se te stvari koriste izvan osiguranog stana, prestaje osiguranje za te stvari, osim od rizika razbojništva.
 (4) Bez obzira na odredbe prethodnog stava, stvari koje su predmet osiguranja, osigurane su do visine od 5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici, i kada su privremeno, ali ne duže od dva mjeseca, u drugim prostorima za stanovanje. To ne vrijedi za krađu (vidi stav (5) člana 13. ovih uvjeta) i ako su stvari u hotelima, odmaralištima i sl.
 (5) Ako je tako dogovoren, umjetnički predmeti, zbirke i antikviteti osigurani su i izvan osiguranikovog stana (na izložbama, prodaji, restauriranju i sl.) kao i za vrijeme prevoza ili prenosa iz osiguranikovog stana ili u njega.
 (6) Ako nije drugačije dogovoren, osiguranje vrijedi samo za područje države Bosne i Hercegovine.

20. član - OBRAČUN ŠTETE

- (1) Šteta koju osiguranje pokriva obračunava se u slučaju:
- 1) uništenja ili nestanka osigurane stvari - po osiguranoj vrijednosti stvari kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja;

- 2) oštećenja osigurane stvari - po troškovima popravka i materijala koliko bi iznosili po završetku likvidacije osiguranog slučaja, umanjenih za gubitak vrijednosti stvari zbog habanja, starosti, ekonomske i tehničke zastarjelosti (amortizacija), osim ako u ovim uvjetima nije drugačije određeno, te za vrijednost ostataka. U štetu se ne računaju troškovi koji su kod popravke nastali zbog poboljšavanja, dodataka ili drugih izmjena na osiguranoj stvari;
- (2) Smatra se da je stvar uništena i šteta za to se obračunava po tački 1) prethodnog stava ako bi troškovi popravke dostigli vrijednost stvari, umanjujući za vrijednost ostataka.
- (3) Kod oštećenja pojedinih predmeta iz zbiru stvari (npr. garnitura, servis i sl.) pri obračunu štete se ne uvažava umanjenje vrijednosti tog zbiru.
- (4) Ako su osigurane stvari potpuno uništene ili su ukradene, a osiguranik ne može dokazati njihovu vrijednost u smislu stava (1) ovog člana, osiguranje pokriva štetu samo u visini od 50 % od nabavne vrijednosti nove stvari, osim ako su uništene ili ukradene stvari navedene u stavu (2) člana 18. ovih uvjeta.
- (5) Ostaci uništenih ili oštećenih stvari ostaju osiguraniku i obračunavaju se po tržišnoj cijeni kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja te prema stanju u kakvom su bili odmah po osiguranom slučaju.

21. član - TROŠKOVI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Šteti se pribroje i troškovi za čišćenje koje je potrebno zbog uništenja ili oštećenja osigurane stvari, ali najviše do 1,5 % od iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici. Među troškove čišćenja spadaju nužni izdaci za čišćenje mesta štete, za rušenje oštećenih i ne-upotrebljivih dijelova, kao i troškovi za odvoženje nagorjelih dijelova, ruševina i naplavina do najbližeg mjestu gdje je dopušteno odlaganje.
- (2) Kod šteta nastalih zbog opasnosti izlijevanja vode, osiguranje kod puštanja cijevi također pokriva štetu nastalu na osiguranim oblogama, bojamama, slikarijama ili tapetama, koje je potrebno ukloniti da bi se popravila oštećena cijev.
- (3) Osiguranje ne pokriva troškove za uklanjanje ili umanjenje opasnosti, kao ni troškove za posredovanje vatrogasnih ili drugih organizacija koje po karakteru svog posla u osiguranom slučaju moraju besplatno pružiti svoju pomoć.

22. član - SUMA OSIGURANJA

- (1) Ako nije drugačije dogovoren, osiguravač garantuje naknadu štete samo do visine dogovorene sume osiguranja.
- (2) Ugovarač osiguranja ili osiguravač mogu zahtijevati da se za naredne godine osiguranja smanji suma osiguranja i premija, ako suma osiguranja znatno premašuje osiguranu vrijednost.
- (3) Ako je ugovor o osiguranju sklopljen bez sume osiguranja ili na neograničenu vrijednost, vrijedi da je osiguranje sklopljeno na stvarnu vrijednost.

23. član - OBAVEZA OSIGURAVAČA (NAKNADA IZ OSIGURANJA)

- (1) Osiguravač mora platiti obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do sume osiguranja. Načelo proporcija kao posljedice podosiguranja u ovom slučaju se ne koristi. U slučaju štete na umjetničkim predmetima, zbirkama i antikvitetima, koji su osigurani na način dvostrukog prvog rizika, osiguravač plaća obračunatu štetu po pojedinačnom komadu iz zbirke osiguranih stvari u punom iznosu, ali najviše do visine dogovorene niže sume osiguranja, pri čemu ukupna šteta na cijeloj zbirici stvari ne može premašiti višu sumu osiguranja.
- (2) Ako se kod osiguranog slučaja utvrdi da stan ima više soba od broja označenih u polici ili da je premija obračunata na osnovu vrijednosti manje od minimalne koju je osiguravač odredio za početak osiguranog razdoblja, upotrebljava se načelo proporcija. To znači da se svaka naknada iz osiguranja za stvari kod kojih je visina premije ovisna o broju stambenih soba ili o određenoj minimalnoj vrijednosti umanju u razmjeru između plaćene premije i one koja bi moralu biti plaćena. U istom se razmjeru naknada iz osiguranja umanju i onda kada se utvrdi da je u osiguranom slučaju stan bio nenastanjen, a premija bila obračunata za stalno nastanjeni stan.

- (3) Troškove za nužne mjere koje bi trebale sprječiti ili umanjiti štetu, a nakon nastanka osiguranog slučaja poduzete su po nalogu osiguravača, osiguravač mora u cijelosti nadoknadi bez obzira na sumu osiguranja.
- (4) Osiguranik kod svakog štetnog događaja od osigurane odgovornosti, za štetu uzrokovana trećim osobama, sam snosi 10% od priznate odštete, ali ne manje od 0,5 % iznosa za obračun obaveze osiguravača, navedenog u polici.
- (5) Pri zaključenju likvidacije osiguranog slučaja isplaćuje se naknada iz osiguranja koja je umanjena za eventualno već isplaćenu akontaciju, revaloriziranu po stopi rasta troškova života u državi Bosni i Hercegovini od dana uplate akontacije do zaključenja likvidacije osiguranog slučaja.

24. član - OPASNE OKOLNOSTI

- (1) Pri sklapanju ugovora o osiguranju, ugovarač mora osiguravaču prijaviti sve okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti (težine rizika) koje je znao, odnosno koje bi morao znati. Okolnostima koje su važne za ocjenu opasnosti smatraju se naročito okolnosti koje su ugovaraču osiguranja poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu odrediti ugovarač osiguranja i osiguravač zajedno.
- (2) Ugovarač osiguranja mora omogućiti osiguravaču pregled rizika.

25. član - SKLAPANJE UGOVORA O OSIGURANJU

- (1) Ugovor o osiguranju sklopljen je na osnovu pismene ili usmene ponude.
- (2) Osiguravač može po primitku ponude zahtijevati dopune ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravaču kada je primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.
- (3) Odredbe o sklapanju ugovora o osiguranju također se primjenjuju i kada se promijeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju izmijene uvjeta osiguranja ili premijskog cjenika.

26. član - PLAĆANJE PREMIJE

- (1) Prvu ili jednokratnu premiju ugovarač osiguranja mora platiti pri primjitu isprave o osiguranju, a sljedeće premije prvič dana svake osiguravajuće godine. Ako je dogovorenod da se premija plaća u ratama, na naplatu dospievaju sve rate tekuće godine osiguranja kada nastane osigurani slučaj.
- (2) Ako je dogovorenod da se premija plaća u ratama za proteklo vrijeme, mogu se obračunati redovne kamate na iznos premije za koji je dogovorenod odgoda plaćanja. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospijeća, mogu se obračunati i zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena na pošti, za dan plaćanja vrijedi onaj dan kada je iznos premije bio pravilno uplaćen pošti. Ako je premija plaćena virmnom, za dan plaćanja vrijedi onaj kada nalog dođe u banku osiguravača.
- (4) Ako je u pogledu dogovorenog vremena osiguranja u ugovoru bila određena niža premija, a osiguranje iz bilo kojeg razloga prestalo prije isteka tog vremena, osiguravač ima pravo teretiti razliku do one premije koju bi ugovarač osiguranja morao platiti kada bi ugovor o osiguranju bio sklopljen samo za toliko vremena koliko je osiguranje stvarno trajalo.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćanja dospjele premije, ugovarač mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka važenja ugovora o osiguranju ili cjelokupnu premiju za tekuću godinu osiguranja, ako je do dana prestanka osiguranja nastao osigurani slučaj za koji osiguravač mora isplatiti naknadu iz osiguranja.

27. član - POSLJEDICE, AKO PREMIJA NIJE PLAĆANA

- (1) Ako je dogovorenod, da je premiju potrebno plaćati prilikom zaključenja ugovora, počinje teći obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja slijedećeg dana poslije uplate premije.
- (2) Ako je dogovorenod, da je premiju potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, počinje teći obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja na dan, koji je u ugovoru određen kao dan početka osiguranja.

(3) Obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja prestaje u slučaju ako ugovarač osiguranja do dospijeća ne plaća premiju osiguranja, koja je dospjela poslije zaključenja ugovora, ni to ne uradi neko drugi ko je za to zainteresiran, poslije trideset dana od dana kada je ugovarač osiguranja bilo uručeno pismo osiguravača uz obavještenje o dospijeću premije, a kod čega taj rok ne može isteći prije, dok ne istekne trideset dana od dospijeća premije.

(4) Osiguravač može poslije isteka roka iz trećeg stava ovoga člana, ako ugovarač osiguranja kasni s plaćanjem premije koju je potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, odnosno druge i slijedećih premija, raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, time da raskid ugovora o osiguranju nastupi istekom roka iz trećeg stava ovoga člana i prestankom osiguravajućeg pokrića, ako je ugovarač osiguranja na to bio upozoren u preporučenom pismu uz obavještenje o dospijeću premije i o prestanku osiguravajućeg pokrića.

(5) Ako ugovarač osiguranja plati premiju poslije isteka roka iz trećeg stava ovoga člana, ali u jednoj godini od dospijeća premije, osiguravač je dužan platiti naknadu iz osiguranja, ako nastupi osigurani slučaj po isteku dvadeset četvrtog sata poslije uplaćene premije i zateznih kamata.

28. član - POČETAK DJELOVANJA OSIGURANJA

- (1) Ako drukčije nije ugovorenod, ugovor o osiguranju proizvodi svoje djelovanje po isteku dvadeset četvrtog sata dana koji je u polici označen kao dan početka osiguranja, pa sve do svršetka posljednjeg dana roka za koji je osiguranje ugovorenod.
- (2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom svaka strana može raskinuti ugovor s danom isteka tekuće godine osiguranja, izvještavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri mjeseca prije isteka tekuće godine osiguranja. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog sata posljednjeg dana tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako je osiguranje sklopljeno na rok duži od pet godina, svaka strana može, nakon proteka ovoga roka, uz otkazni rok od šest mjeseci pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

29. član - POVRAT PREMIJE

- (1) Osiguravaču pripada premija za tekuću godinu osiguranja u cijelosti ako je osigurana stvar uništena zbog osigurane opasnosti.
- (2) Osiguravač vraća dio premije za neiskorišteno vrijeme osiguranja ako je osigurana stvar uništена zbog neosigurane opasnosti.
- (3) Ako je osigurana stvar uništena prije početka garancije, osiguravač vraća cjelokupnu plaćenu premiju.
- (4) U ostalim slučajevima prestanka važenja ugovora o osiguranju prije završetka perioda za koji je plaćena premija, osiguravaču pripada premija do onog dana do kojeg traje njegova garancija, ako nije drugačije dogovorenod.

30. član - OSIGURANI SLUČAJ

Kod osiguranja stvari smatra se da je nastao osigurani slučaj u trenutku kada su zbog jedne od osiguranih opasnosti počela nastajati oštećenja na osiguranoj stvari.

31. član - OSIGURANIKOVE DUŽNOSTI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Osiguranik mora prijaviti osiguravaču nastanak osiguranog slučaja najkasnije u roku od tri dana od dana kada za njega sazna.
- (2) Osiguranik mora o osiguranom slučaju, koji je nastao zbog požara ili eksplozije, kao i provalne krade i razbojništva, odnosno pokušaja tih radnji, te obične krade, odmah obavijestiti nadležni organ za unutrašnje poslove (policiju) te navesti koje su stvari bile uništene ili oštećene.
- (3) Osiguranik mora osiguravaču dati sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete.
- (4) Ako osiguranik u dogovorenom roku ne ispunji svoje obaveze, osiguravač može otkloniti plaćanje naknade iz osiguranja ako zbog tog propusta ne može utvrditi nastanak osiguranog slučaja ili obim oštećenja osigurane stvari.

32. član - POSTUPAK VJEŠTAČENJA

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrđuju vještaci.
- (2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između osoba koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prva dva vještaka različiti i samo u granicama nužnih zaključaka.
- (3) Svaka ugovorna strana snosi troškove za vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obavezujući su za obje strane.

33. član - PRONALAŽENJE UKRADENIH STVARI

- (1) Ako osiguranik na bilo koji način sazna gdje se nalaze ukradene stvari, dužan je, uz učestovanje nadležnih tijela za unutrašnje poslove, odmah preduzeti sve potrebno da utvrdi istovjetnost tih stvari i da ih dobije što prije natrag, te o tome odmah obavijesti osiguravača.
- (2) Ako osiguranik još nije primio naknadu iz osiguranja za nađene stvari, mora ih preuzeti. Ako su stvari oštećene, šteta se obračunava po odredbama člana 20. ovih uvjeta.
- (3) Ako je osiguranik već primio naknadu iz osiguranja prije nego što je saznao gdje su osigurane stvari, može ih, ako su pronadene, zadržati za sebe, s time da osiguravaču mora vratiti primljenu naknadu iz osiguranja za stvari koje su nađene neoštećene. Ako su nađene stvari oštećene, osiguranik može zahtijevati da ih zadrži za sebe po sporazumno određenoj vrijednosti, a osiguravaču mora vratiti odgovarajući dio naknade iz osiguranja. Ako osiguranik te stvari neće preuzeti, one postaju vlasništvo osiguravača. Ako osiguravač prodajom dostigne iznos koji premašuje iznos isplaćene naknade iz osiguranja i troškova prodaje, višak iznosa odobrava se osiguraniku.

34. član - OSIGURANJE NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Nakon osiguranog slučaja u kojem su osigurane stvari bile oštećene, osiguranje se nastavlja bez promjene.
- (2) Za stvari koje po ugovoru o osiguranju vrijede kao uništene, osiguranje po osiguranom slučaju prestaje vrijediti.

35. član - PROMJENA UVJETA OSIGURANJA ILI PREMIJSKOG CJENIKA

- (1) Ako osiguravač promijeni uvjete osiguranja ili premijski cjenik, o promjeni mora obavijestiti ugovarača osiguranja bar 60 dana prije početka tekuće godine osiguranja.

- (2) Ugovarač osiguranja ima pravo da do 60 dana po primjeku obavijesti otkaže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje vrijediti istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako ugovarač osiguranja ne otkaže ugovor, on se s početkom dolazeće godine mijenja u skladu s novim uvjetima osiguranja ili premijskim cjenikom.

36. član - PROMJENA ADRESE

- (1) Ugovarač osiguranja mora osiguravača obavijestiti o promjeni adrese svog stanovanja ili svoga imena u roku 15 dana od promjene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja promijeni adresu stana, odnosno sjedište ili svoje ime, a o tome ne obavijesti osiguravača, dovoljno je da osiguravač obavijesti koje mora dostaviti ugovaraču osiguranja pošalje na adresu njegovog zadnjeg poznatog stanovanja ili ga naslovi na zadnje poznato ime.

37. član - NAČIN OBAVIJEŠTAVANJA

- (1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju važeći su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.
- (2) Sve obavijesti i izjave, što ih treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.
- (3) Obavijest ili izjava data je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.
- (4) Izjava koju treba dati drugom, vrijedi od trenutka kada je drugi primi.

38. član - UPOTREBA ZAKONA

Za odnose između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj strani, i osiguravača, na drugoj strani, primjenjuju se također i odredbe Zakona o obaveznim odnosima (ZOO).

39. član - NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj, i osiguravača, na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.

Zbirka klauzula za požarno osiguranje

Klauzule navedene u ovoj zbirci se, nakon procjene rizika koji se osigurava, upisuju u policu. Klauzule iz tačke I. obavezne su, klauzule iz tačke II. koriste se ako postoji i ako je ugrađena protupožarna zaštita ili postoje druge okolnosti koje omogućavaju odobravanje popusta na premiju osiguranja. Klauzule iz tačke III. upotrebljavaju se na osnovu dogovora s osiguranikom. Klauzule iz tačke IV. koriste se za uređenje posebnih osiguranja.

I. OBAVEZNE KLAUZULE

101. Uređaji za loženje plinom i gorivim uljem

- 1) Ako se za loženje koristi plin ili gorivo ulje, uređaji za loženje i parni kotlovi moraju odgovarati standardima i propisima.
- 2) Osiguranik je dužan uređaj za loženje i kotač redovno, najmanje jednom godišnje, tehnički pregledati i odmah popraviti moguće utvrđene nedostatke.
- 3) Ako osiguranik prekrši jednu od obaveza navedenih u ovoj klauzuli i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

102. Ciglane s tunelskim pećima

Tunelske peći ciglana moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- 1) Gornji svod na tunelskim pećima mора biti betonski ili od drugog vratostalnog materijala.
- 2) Uljni, odnosno plinski plamenik mора biti opremljen termostatom.
- 3) Cisterne za gorivo ulje moraju biti izvan objekta u kojem je tunelska peć. Iznad tunelske peći smije biti najviše jednodnevna zaliha gorivog ulja (maksimalna količina 1000 l), koja je postavljena iznad zone hlađenja. Temperatura ne smije iznositi više od 80°C (termostatska kontrola).
- 4) Cjevovodi moraju biti namješteni tako da gorivo ulje, u slučaju kvara, po zakonu gravitacije otice iz područja peći.
- 5) Gorivo ulje ili plin mора pritijecti kroz učvršćene cijevi, a ni u kom slučaju kroz gumene ili plastične cijevi.
- 6) U slučaju ispada električnog toka, mора biti tako uređeno da se toplina, koja se nalazi na gornjem dijelu peći, odvodi na slobodni prostor i to tako da ne dođe do akumuliranja topline.
- 7) Ako osiguranik prekrši jednu od obaveza navedenih u ovoj klauzuli i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

103. Čuvanje gumenih rastopina i sl.

- 1) Nakon završetka rada, posude u kojima su ostaci gumenih rastopina i sl. gorivih materijala treba zatvoriti dobro prijanjujućim metalnim poklopcem.
- 2) Ako osiguranik ne poštuje te obaveze te zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

104. Uskladištenje sumpora

- 1) U skladištu sumpora moraju biti svi čelični dijelovi građevinske konstrukcije koji dolaze u dodir sa sumporom, pravilno uzemljeni.
- 2) Ako osiguranik nema skladište uređeno u skladu sa zahtjevima iz ove klauzule i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

105. Uskladištenje jute i kokosa

- 1) Sirovi materijal jute ili kokosa mора biti uskladišten samo u za to određenim odvojenim objektima ili u prostorima koji su namijenjeni za glavnu proizvodnju, s tim da ti prostori moraju biti vratostalno odvojeni od ostalih prostora.
- 2) U prostorima gdje se obavlja proizvodnja, smije biti samo toliko sirovog materijala jute i kokosa koliko je potrebno za proizvodnju pređe i gotove robe tokom 24 sata.
- 3) Dozvoljeno je preraditi samo otpatke iz vlastite proizvodnje, koje je potrebno spremati u vratostalne posude.

- 4) Ako osiguranik ne poštuje obaveze navedene u ovoj klauzuli i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

106. Predionica pamuka i vune

- 1) Za odmašćivanje sirovina za prednje smiju se upotrebljavati samo za to odgovarajuće tvari.
- 2) Zamašćeni materijal za prednje, neočišćeni otpaci i nesortirane krpe moraju se skladištiti samo u prostorima koji su vratostalno odvojeni od predionice. Količina neprerađenog zamašćenog materijala za prednje ne smije biti veća od one potrebne za normalan početak rada. Prilikom prestanka proizvodnje, potrebno je materijal uskladištiti u protupožarno sigurnim spremištima.
- 3) Ako osiguranik ne poštuje obaveze navedene u ovoj klauzuli i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

107. Posude, kade

- 1) Paljenje i smoljenje drvenih posuda i kada mora se obavljati u posebnim, odvojenim zgradama, vratostalno odvojenom prostoru ili na slobodnom prostoru. Te mjere nisu potrebne ako se topljenje smole obavlja pomoću pare.
- 2) Ako osiguranik ne poštuje obaveze navedene u ovoj klauzuli i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

108. Sušionice žita i kukuruza

- 1) Sušonica mora biti opremljena akustičnim alarmnim uređajem, koji počinje djelovati čim se temperatura suhog zraka digne iznad određene granice (za sušenje žita 70°C, za sušenje kukuruza 90°C, na mjestu izlaza suhog zraka iz komore za zagrijavanje). Prije svake upotrebe sušionice treba najprije provjeriti djelovanje alarmnog uređaja. Sušonica ne smije početi s radom ako alarmni uređaj nije besprijekoran.
- 2) Sve dijelove zgrade, kao i uređaj za sušenje, a posebno još i cijevi za dovodenje i odvođenje zraka, treba svakodnevno čistiti od prašine. Žito i kukuruz, koji su u procesu sušenja ostali u cijevima i komori za sušenje, treba odmah odstraniti.
- 3) Cijevi za dovod zraka treba najmanje jedanput sedmično očistiti.
- 4) Dijelovi sušionice kroz koje prolazi topli zrak, moraju biti najmanje 1m udaljeni od uskladištene robe.
- 5) Svi prostori sušionice moraju biti opremljeni upotrebljivim aparatima za gašenje.
- 6) Ako osiguranik ne poštuje obaveze navedene u ovoj klauzuli i zbog toga nastane šteta, osiguravač može štetu otkloniti.

II. KLAUZULE O ODOBRAVANJU POPUSTA NA PREMIJU OSIGURANJA

201. Sprinklerski uređaj (vodeni tuš)

- 1) Ako su osigurane stvari protupožarno zaštićene sprinklerskim uređajem, prema važećem premijskom cjeniku odobrava se popust na premiju za požarno osiguranje, koji se upisuje u policu. Osiguranik ima pravo na navedeni popust samo ako sprinklerski uređaj i njegovo održavanje odgovaraju zahtjevima iz ove klauzule.
- 2) Uredaj, dovod i količina vode moraju udovoljavati važećim tehničkim propisima za sprinklere.
- 3) Osiguranik mora uređaj redovno održavati, zaštiti ga od zamrzavanja, čistiti i po potrebi mijenjati sprinklerske glave te brinuti da glave sprinklera nisu zatrpane uskladištenom robom itd.
- 4) Uredaj mora biti najmanje jednom godišnje stručno pregledan. Pregled mora obaviti vanjska, za to oposobljena i ovlaštena institucija. Na zahtjev osiguravača osiguranik mora dostaviti potvrdu o obavljenom pregledu. Ako osiguranik to ne učini, osiguravač može sam obaviti taj pregled i zahtijevati povrat troškova ako za pregled unajmi vanjsku instituciju.
- 5) Ako osiguranik ne poštuje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

202. Uredaj za gašenje suhim prahom

- 1) Ako su osigurane stvari protupožarno zaštićene uredajem za gašenje suhim prahom, prema važećem cjeniku za osiguranje požara, odobrava se popust na premiju koji se upisuje u policu. Osiguranik ostvaruje pravo na navedeni popust samo ako uredaj za gašenje suhim prahom i njegovo održavanje odgovaraju zahtjevima iz ove klauzule.
- 2) Uredajem za gašenje suhim prahom smatra se uredaj koji je čvrsto ugrađen na jednom mjestu te ima jednu ili više posuda s prahom za gašenje, koje su pod pritiskom. Kod upotrebe tog uredaja pod pritiskom, koji je u posudi, upuhuje se prah kroz cijevi u prostor koji je zahvatio požar. Posude s prahom moraju biti uređene tako da u slučaju požara upuhuju u prostor najmanje 0,6 kg praha za gašenje na m³ i to najduže 30 sekundi.
- 3) Prostori koji su zaštićeni takvim uredajem, moraju biti protupožarno sigurno odvojeni od susjednih prostora.
- 4) Rad uredaja za gašenje prahom mora nakon svakog punjenja, a bez toga najmanje jednom godišnje, provjeriti vanjska, za to osposobljena i ovlaštena institucija. Na zahtjev osiguravača, osiguranik mora dostaviti potvrdu o obavljenom pregledu. Ako osiguranik to ne učini, osiguravač smije sam obaviti taj pregled i tražiti povrat troškova ako je za pregled unajmio vanjsku instituciju.
- 5) Ako osiguranik ne poštaje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

203. Uredaj za automatsko dojavljivanje požara

- 1) Ako su osigurane stvari protupožarno zaštićene uredajem za automatsko dojavljivanje požara, odobrava se, u policu upisan, popust za požarno osiguranje u skladu s cjenikom za požarno osiguranje. Osiguranik ostvaruje pravo na navedeni popust samo ako uredaj za automatsko dojavu požara i njegovo održavanje odgovaraju zahtjevima iz ove klauzule.
- 2) Uredaj za automatsko dojavljivanje požara mora odgovarati važećim tehničkim propisima za te uredaje.
- 3) Osiguranik mora uredaj redovno održavati i sve vrijeme provjeravati sposobnost baterija koje omogućavaju rad uredaja i onda kada otkaže dovod električne struje iz javne mreže.
- 4) Osiguranik mora bar jednom mjesечно provjeriti djelovanje uredaja i o tome voditi pismenu evidenciju.
- 5) Uredaj ne smije biti nikada isključen, dakle ni u vrijeme kada se u osiguranim prostorima ne radi. Sve moguće popravke potrebno je obaviti za dana.
- 6) Uredaj mora biti najmanje jednom godišnje stručno pregledan. Pregled mora obaviti vanjska, za to osposobljena i ovlaštena institucija. Na zahtjev osiguravača, osiguranik mora dostaviti potvrdu o pregledu. Ako osiguranik to ne učini, osiguravač smije sam obaviti taj pregled i zahtijevati povrat troškova ako za pregled unajmio vanjsku instituciju.
- 7) Ako osiguranik ne poštaje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

204. Kontrolni satovi

- 1) Ako su osigurane stvari protupožarno zaštićene sistemom kontrolnih satova, odobrava se, u policu upisan, popust na premiju osiguranja u skladu s važećim cjenikom za požarno osiguranje. Osiguranik ostvaruje pravo na navedeni popust samo ako sistem kontrolnih satova i njegovo održavanje odgovaraju zahtjevima iz ove klauzule.
- 2) Kontrolni satovi su specijalni satovi koji su fiksno učvršćeni na mjestima potencijalnih izvora opasnosti na području gdje su osigurane stvari. Ta mjestra određuje osiguranik u saglasnosti s osiguravačem.
- 3) Kontrolni satovi moraju biti konstruirani tako da na kontrolnoj traci ili računarskom zapisu zabilježe čuvarev dodir s ključem. Mogu biti konstruirani i na taj način da na posebnim kontrolnim kartonima, koje imaju čuvare, zabilježe vrijeme i oznaku kontrolnog satova.
- 4) Kontrolne trake, kontrolne kartone ili računarske zapise mora svako jutro pregledati osiguranikova odgovorna i za to zadužena osoba s namjerom da provjeri čuvareve obilaskе.
- 5) Osiguranik je dužan svakih 6 mjeseci pregledati i provjeriti djelovanje svih kontrolnih satova.
- 6) Ako osiguranik ne poštaje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

205. Kontrolni TV-sistem

- 1) Ako su osigurane stvari protupožarno zaštićene kontrolnim TV-sistemom koji djeluje uz senzorsku i računarsku potporu, odobrava se popust, upisan u policu, u skladu s važećim premijskim cjenikom za požarno osiguranje. Osiguranik ostvaruje pravo na navedeni popust samo ako kontrolni TV-sistem i njegovo održavanje odgovaraju zahtjevima iz ove klauzule.

- 2) Sistem mora djelovati neprekidno i tako da preko njega čuvat iz jednog centra, pomoći TV kamera ili senzora, TV ili računarskog ekranu, vizuelno nadzire ugrožena mjesta s osiguranim stvarima. Ta mjesta određuje osiguranik uz saglasnost osiguravača.
- 3) Kamere se moraju uključivati u takvim vremenskim razmacima, da se pravovremeno može uočiti početak požara, odnosno početak nastanka druge štete.
- 4) Osiguranik mora redovno održavati cijeli sistem, dosljedno se držati uputa proizvođača te opreme, neprekidno provjeravati sposobnost baterija koje omogućavaju rad uredaja i onda kada otkaže dovod električne struje iz javne mreže.
- 5) Osiguranik mora obavijestiti osiguravača o svakoj šteti na sistemu koju nije moguće popraviti za 24 sata. Inače, sve moguće popravke treba obaviti za dana.
- 6) Ako osiguranik ne poštaje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

206. Potpuno automatizirani mlinovi žita i kukuruza

- 1) Kod osiguranja potpuno automatiziranih mlina koji su opremljeni i rade u skladu s odredbama ove klauzule, odobrava se u policu upisani popust na premiju osiguranja po važećem premijskom cjeniku.
- 2) Od uskladištenja zrna u mlinu do punjenja gotovih mljevenih proizvoda (mekinje, krupica, brašno) u vreće nema nikakvog ručnog rada.
- 3) Čišćenje zrna obavlja se u strojevima koji od zrna izdvajaju sve veće i manje primjese (aspirator).
- 4) Po obavljenom aspiriranju, to znači prije prvog sortiranja, zrnje se izloži djelovanju magneta (po mogućnosti trajni magnet).
- 5) Mora postojati pronačina zrna.
- 6) Ako postoji sušionica za vlažno i oprano zrnje, ona mora biti opremljena savremenim uredajima (izvori topline, para, topla voda, pokazivač temperature, regulator temperature).
- 7) Pri mljevenju otpadaka mora biti uključen magnet za odstranjanje mogućih metalnih stranih tijela. Prostor gdje se melju otpaci mora biti vatrostalno odvojen od ostalih prostora mлина. Ti uvjeti moraju biti ispunjeni i tada kada se obavlja mljevenje otpadaka u "koperaju" ili ako su transportni elementi (cijevi) koji vode do strojeva za mljevenje otpadaka, od lima.
- 8) Ako osiguranik ne poštaje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

207. Mirovanje pogona

- 1) Ako je proizvodni pogon duže vrijeme (najmanje 3 mjeseca) izvan rada, odnosno u mirovanju, u skladu s odredbama ove klauzule, a po važećem premijskom cjeniku za požarno osiguranje, odobrava se popust na premiju osiguranja, koji je upisan u policu.
- 2) Sve strojeve, uredaje i aparate koji su izvan rada u pogonu, treba odmah nakon prekida rada temeljito očistiti i konzervirati. Dovod električne struje za njihovo napajanje treba isključiti.
- 3) Nakon prekida rada proizvodnog pogona sve prostore treba temeljito očistiti, smeće i otpatke treba ukloniti.
- 4) Uredaji za gašenje moraju biti redovno održavani i u upotrebnom stanju.
- 5) U pogonu mora biti osiguran stalni nadzor.
- 6) Čim je počeo raditi samo jedan stroj, uredaj ili aparat u proizvodne svrhe, smatra se da je mirovanje pogona prekinuto. Rad pojedinih strojeva, aparata i uredaja jedino radi održavanja ne prekida mirovanje pogona.
- 7) Ako mirovanje traje više od godinu dana, treba prije ponovnog puštanja u pogon stručno pregledati električne uredaje i o tome osiguravaču dostaviti odgovarajuću informaciju.
- 8) Ako osiguranik ne poštaje obaveze navedene u ovoj klauzuli, osiguravač može zahtijevati povrat odobrenog popusta na premiju.

III. KLAUZULE O UKLJUČENJU POJEDINAČNIH STVARI I OPASNOSTI U OSIGURANJE

301. Proširenje osiguravajućeg pokrića zbog prodora oborinskih voda s krovom

- 1) Osiguranje pokriva i štete na osiguranim stvarima nastale od prodora oborinske vode s krovova zgrada, ako odvodne cijevi ili žljebove začepa tuča ili nevremenom nanesene stvari. To osiguranje pokriva i štete što ih prouzrokuje preobilje oborinske vode koju ne mogu odvoditi odvodne cijevi, iako su odgovarajuće dimenzionirane, redovno održavane i čišćene.
- 2) Proširenje osiguravajućeg pokrića po ovoj klauzuli vrijedi bez obzira na isključenje u važećim Općim uvjetima za požarno osiguranje PG-poz.

302. Proširenje osiguranja zbog težine snijega

- 1) Bez obzira na isključenje pokrića po važećim Općim uvjetima za požarno osiguranje PG-poz, ovo osiguranje pokriva fizičku štetu na osiguranoj zgradi i osiguranim pokretninama, ako ona u njoj nastane zbog težine snijega. Pokrivena je i šteta ako snijeg baci ili sruši na osiguranu zgradu kakav predmet.
- 2) Šteta po toj klauzuli pokrivena je samo ako je težina snijega po m² veća od 100 kg i ako je šteta nastala u manje od 24 sata od kada je prestalo sniježiti.
- 3) Troškove za uklanjanje snijega osiguranje ne pokriva.

303. Proširenje osiguranja zbog zlonamjernih obijesnih djelovanja

- 1) Ovo osiguranje pokriva štete na vanjskim dijelovima stalno nastanjениh ili čuvanih građevinskih objekata koje su nastale zbog obijesnih djelovanja trećih osoba. Ovo se osiguranje sklapa na "prvi rizik".
- 2) Među oštećenja obuhvaćena tim osiguranjem spadaju također i razni natpisi, crteži i mrlje po fasadama te drugim dijelovima osiguranog građevinskog objekta.
- 3) Osiguranje ne pokriva štete na raznim antenama i njima pripadajućoj opremi (ojačivači, stubovi, nosači, konzole, instalacije i sl.). Oštećenja koja su prouzrokovala poznata ili nepoznata motorna vozila nisu pokrivena. Isto tako, ovo osiguranje ne pokriva štete koje su nastale kod provalnih krađa, razbojništava ili pokušaja tih djelovanja.
- 4) Osiguranik u svakoj šteti učestvuje u visini 10 % od sastavnih dijelova obaveza osiguravača, ali ne manje od 130 KM i ne više od 7.900 KM.
- 5) Svaku štetu koju osiguranik prijava osiguravaču, mora prijaviti i ovlaštenom organu unutrašnjih poslova (policiji).

304. Proširenje osiguravajućeg pokrića zbog indirektnog udara groma

- 1) Bez obzira na isključenje pokrića iz stava (2) člana 3. Općih uvjeta za požarno osiguranje PG-poz/03-3-bh, ovom klauzulom se za aparate i instalacije navedene u polici osigurava garancija za štete nastale zbog indirektnog udara groma koji se prenosi preko električnih i drugih vodiča.
- 2) Uvjet za sklapanje tog osiguranja je da su osjetljiviji aparati, kao što su telefaksi, automatske telefonske sekretarice, telefonske centrale i sl., zaštićeni ugrađenom prenaponskom zaštitom za električno napajanje, kao i za njihov impulsni, odnosno signalni dio. Sistem prenaponske zaštite mora biti ispitivan odgovarajući namjeni; to je obavljen certifikacijski postupak za prenaponsku zaštitu, što ga izvodi ovlaštena institucija.

305. Proširenje osiguravajućeg pokrića zbog radioaktivnog djelovanja

Osiguranje pokriva i štetu na osiguranim stvarima nastalu zbog djelovanja radioaktivnih izotopa, ako nastane u uzročno posljedičnoj vezi s drugom štetom koju pokriva požarno osiguranje. Vraćaju se također i troškovi za dekontaminaciju osiguranih stvari.

306. Proširenje osiguravajućeg pokrića zbog izljevanja vode iz otvorenih vodovodnih slavina

- 1) Osiguranje pokriva štetu nastalu kada voda iz slavine, koju je ostavila otvorenom treća osoba, oštetila zgradu ili pokretnine.
- 2) Za to osiguravajuće pokriće vrijedi ista suma osiguranja kao i za dodatno osiguranje izljevanja vode u okviru požarnog osiguranja.
- 3) U svakom osiguranom slučaju osiguranik učestvuje u dijelu štete (franšiza) iznosom od 100 KM.

307. Proširenje osiguravajućeg pokrića za oštećenje umjetničkih i drugih predmeta na izložbama i u muzejima

- 1) Osiguranje pokriva fizička oštećenja na izloženim predmetima i njihovim postoljima koja bi nastala prilikom njihovog postavljanja, montaže, demontaže i prenosa na području izložbenog prostora, kao i u vrijeme same izložbe.
- 2) Događaji, koje pokriva ovo osiguranje, su nespretnost i nemarnost osiguranikovih radnika te zla namjera i nespretnost posjetilaca izložbe ili muzeja.

IV. DRUGE KLAUZULE

401. Osiguranje skica, aktova, nacrta, podataka na nosačima podataka, modela, kalupa i uzoraka

- 1) Za skice, aktove, nacrte, podatke na nosačima podataka, modele, kalupe i uzorce koji su posebnim dogovorom uključeni u osiguranje, u osiguranom slučaju se naknada iz osiguranja određuje s obzirom na dogovorenu sumu osiguranja i način osiguranja.
- 2) U slučaju štete, osiguranik mora na osnovu vjerodostojnih podataka, kao što su knjigovodstvene evidencije, računi i sl., dokazati postojanje i količinu tih stvari i podataka na nosačima.
- 3) Ako osiguranik ne može dokazati kako te stvari i podatke na nosačima neće moći obnoviti u roku od dvije godine od dana nastanka osiguranog slučaja, osiguravač će za štetu nadoknaditi samu vrijednost materijala od kojeg su bile te stvari izrađene, odnosno vrijednost samih nosača na kojima su bili zapisani podaci. U slučaju dvoumljenja, osiguravač može odgoditi plaćanje naknade iz osiguranja na vrijeme do dvije godine od dana nastanka osiguranog događaja.

402. Osiguranje gotovine, vrijednosnih papira i dokumenata

- 1) Gotovina, vrijednosni papiri i dokumenti osigurani su samo ako su u zaključanom spremištu koje je navedeno u polici.
- 2) Vrijednosni papiri i dokumenti moraju biti upisani u popis, gdje su navedeni svi podaci potrebni za njihovu identifikaciju. Taj popis mora biti pohranjen na sigurnom mjestu koje nije ono isto mjesto na kojem se nalaze osigurani vrijednosni papiri i dokumenti.
- 3) Vrijednosni papiri i dokumenti mogu biti osigurani i za troškove javnog opoziva i njihovo ponovno izdavanje. Ako se zaključi takvo osiguranje, to mora biti u polici posebno navedeno.

403. Isključenje osiguravajućeg pokrića za opasnost olje i tuča kod osiguranja raslinjaka, šatora i nadstrešnica

Osiguranje ne pokriva štete na raslinjacima, šatorima i platnenim nadstrešnicama koje je na njima ili na pokretninama u njima prouzrokovala olja ili tuča. Također nije pokrivena ni šteta koja nastane radi uticaja atmosferskih padavina kroz otvore na raslinjacima, šatorima i nadstrešnicama.

404. Osiguranje šumskih puteva, građenih u jednom sloju

- 1) Osiguranje obuhvata i šumske puteve, ako su građeni od samo jednog sloja debljine bar 30 cm.
- 2) Osiguranje pokriva nastalu štetu ako je bila oštećena najmanje trećina debljine cestovnog sloja.

Klauzula o isključenju terorističkih djelovanja

Bez obzira na druge odredbe ovog ugovora o osiguranju, nije pokrivena šteta koja je nastala u neposrednoj ili posrednoj vezi s terorističkim činom, ni bilo koji troškovi koji su nastali kao posljedica štete, ni u slučaju ako je zajedno s terorističkim činom na nastanak štete utjecao još neki drugi uzrok ili čin.

Smatra se da je teroristički čin svaki nasilnički čin koji ugrožava ljudski život, pokretninu, odnosno nekretninu ili infrastrukturu i to silom, nasil-

jem ili prijetnjom i izvršeno je iz političkih, vjerskih, ideoloških ili sličnih namjera, te ima za namjeru utjecati na vladu neke države ili prijetiti javnosti ili bilo kojem njezinom djelu ili ima takav učinak. Za teroristički čin smatra se radnja koja je izvedena samostalno, kao i ona koja je izvedena u vezi s bilo kakvom organizacijom ili vlašću! iz pokrića su isključeni šteta i troškovi nastali zbog sprečavanja, odnosno blokiranja terorističkih radnji.

U skladu s odredbama Zakona o osiguranju (Službene novine Federacije BiH, broj 23/17), a na osnovu člana 75. Statuta Triglav Osiguranja d.d., broj: OPU-IP443/17 od 5. 6. 2017. godine, Odluke o dodatnoj dokumentaciji, vrsti i sadržaju akata poslovne politike koja se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad (Službene novine Federacije BiH, broj 84/17), a po dobivenoj saglasnosti Rješenjem Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, broj: 01-05.2-2-059-622/18 od 16.05.2018. godine, Uprava Društva donosi:

Opći uvjeti za osiguranje asistencije u domu

Izrazi u ovim Općim uvjetima imaju sljedeće značenje:

- **osiguravač** - Triglav Osiguranje d.d., Sarajevo;
- **ugovarač osiguranja** - lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju;
- **osiguranik** - lice čiji je interes za asistenciju osiguran.
- **korisnik** - osoba koja sa osiguranikom živi u zajedničkom domaćinstvu i tu ima prijavljeno boravište;
- **polica** - isprava o ugovoru o osiguranju;
- **premija** - iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču;
- **hitni slučaj** iznenadan i neočekivan događaj koji se odnosi na dom i koji bi u slučaju nepoduzimanja hitnih mera imao za posljedicu dodatnu štetu u domu, ugroženost zdravlja ili sigurnosti ili neodgovarajući boravak osiguranika odnosno korisnika.
- **dom - stan ili kuća**, gdje osiguranik ima stalno ili privremeno prebivalište i koje nije nenaseljeno bez prekida više od 60 dana. U dom spadaju i:
 - pomoćni prostori, koji su sastavni dio stana ili kuće, kao i dozidani dijelovi,
 - spajanje na javnu vodovodnu mrežu, na javnu kanalizaciju, na javnu električnu distribucijsku mrežu, na javnu toplovodnu mrežu;
- **Centar za asistenciju** - ugovorni partner osiguravača koji organizuje pomoć pri nastanku osiguranog slučaja asistencije i koga korisnik mora o tome obavijestiti telefonom, navedenim na polici ili na nekom drugom pratećem dokumentu;
- **naziv i adresa Centra za asistenciju** - Zavarovalnica Triglav d.d., Asistenčno-storitveni center, Dunajska c.22, 1000 Ljubljana.

Član 1. - UVODNA ODREDBA

Osiguranje asistencije u domu može se ugovoriti kao:

- a) samostalno osiguranje;
- b) uz osiguranje od požara u domu koje uključuje dodatno osiguranje od izljeva vode;
- c) uz osiguranja stambenih pokretnina koje uključuje dodatno osiguranje boja na zidovima te razne vidljive zidne, podne i stropne obloge, te lom stakla na prozorima zaključenog kod osiguravača za isti objekat.

Član 2. - OSIGURANI SLUČAJ ASISTENCIJE

Osigurani slučaj je događaj za koji se zaključuje ugovor o osiguranju. On mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja ili osiguranika.

Osiguravač sa ovim osiguranjem organizuje pomoć u hitnom slučaju koji zahtjeva određene zanatske usluge i usluge otvaranja ulaznih vrata. Troškovi Centra za asistenciju su pokriveni ovim osiguranjem.

Član 3. - ZANATSKE USLUGE

U hitnom slučaju, osiguravač će osiguraniku osigurati sljedeće zanatske usluge:

- 1) instalatera kod kvarova na vodovodu ili kanalizaciji;
- 2) elektroinstalatera kod kvarova na električnim instalacijama;
- 3) instalatera kod kvarova na sistemu za grijanje;

- 4) stolara ili bravara kod oštećenja vrata ili prozora;
- 5) staklara pri razbijenim vanjskim staklima;

Član 4. - USLUGE INSTALATERA VODOVODNIH UREĐAJA

Osiguravač jamči uslugu i pokriće troškova iz člana 9. ovih Uvjeta, u slučaju oštećenja vodovodne ili kanalizacijske instalacije u domu, kao i kod dovodnih i odvodnih uređaja, priključenih na vodovodnu instalaciju. U slučaju zapušene kanal-izacione cijevi dodatno je pokriven jedan intervencijski sat (radna mašina i radnik).

Ako je potrebno pražnjenje septičke jame, osiguravač će omogućiti samo uslugu, ali neće pokriti troškove pražnjenja.

Član 5. - USLUGE ELEKTROINSTALATERA

Osiguravač jamči uslugu i pokriće troškova iz člana 9. ovih Uvjeta, u slučaju kvara električne instalacije u domu. Osiguravač ne pokriva usluge u slučaju kvara sijalice ako je potrebno samo zamjeniti.

Član 6. - USLUGE INSTALATERA UREĐAJA ZA GRIJANJE

Osiguravač jamči uslugu i pokriće troškova iz člana 9. ovih Uvjeta, u slučaju kvara sistema za grijanje u domu. Osiguravač ne pokriva usluge nastale zbog:

- kvara na primarnom sistemu za grijanje uslijed rukovanja sa uređajima za reguliranje, kao što su sat, termostat, kontrolna dugmad, itd., koje nije u skladu sa uputstvima proizvođača;
- poteškoća sa dimnjakom;
- kvara sa rezervoarima za gorivo;
- propuštanje plina iz cijevi ili uređaja za plin;
- kvara individualnog grijanja, koje nije sastavni dio primarnog sistema za grijanje;
- kvara na sunčanom sistemu za grijanje.

Član 7. - USLUGE STOLARA ILI KLJUČARA

Osiguravač jamči uslugu i pokriće troškova iz člana 9. ovih Uvjeta, u slučaju oštećenja prozora i vrata koji se nalaze na vanjskim zidovima doma, koja su nastala zbog provale:

- ako osiguranik ili korisnici budu kod kuće prilikom dolaska stolara ili bravara;
- ako osiguranik ili korisnici, ako je to jedino smisleno rješenje u njihovojoj odsutnosti, unaprijed izričito dozvole privremeno namještanje pregrade za prozor ili vrata doma.

Član 8. - USLUGE STAKLARA

Osiguravač jamči uslugu i pokriće troškova iz člana 9. ovih Uvjeta, u slučaju razbijenog stakla na prozorima ili vratima, namještenih na vanjskim zidovima doma, ili na prozorima, namještenih na njegovom krovu. Među takva oštećenja spada i oštećenje na vanjskom staklenom zidu doma.

Član 9. - VISINA POKRIĆA ZANATSKIH USLUGA

Kod zanatskih usluga, gdje osiguravač jamči pomoć u hitnom slučaju, osiguravač u cijelosti pokriva putne troškove pružatelja usluga i njegov prvi radni sat, ali ne pokriva materijal.

Član 10. - USLUGE OTVARANJA ULAZNIH VRATA

Ako osiguranik odnosno korisnici zbog kvara na bravi, ne mogu otključati ulazna vrata doma, te je zbog toga ulazak ili izlazak iz njega onemogućen, osiguravač će osigurati bravara i pokriti troškove otvaranja vrata. Ne pokrivaju se troškovi popravke i eventualna šteta, koja bi nastala prilikom otvaranja vrata.

Član 11. - POSREDOVANJE INFORMACIJA

Osiguravač daje osiguraniku odnosno korisnicima, opće informacije o postupku prilikom rješavanja posljedica hitnog slučaja koji je predmet asistentnog slučaja i o ostvarivanju eventualnih prava iz osiguranja iz uvodne odredbe ovih uvjeta.

Član 12. - ODZIV PRUŽATELJA USLUGA

(1) Osiguravač će osigurati dolazak pružatelja usluge u dom osiguranika u razumno vrijeme kojeg zahtijevaju hitnost ili obim slučaja, učestalost slučajeva i geografske mogućnosti.

Kod izvanrednih događaja, kao što su:

- smetnje ili prekid telefonskih linija,
- štrajkovi, manifestacije, demonstracije,
- zastoji u saobraćaju,
- elementarne nepogode i epidemije,

osiguravač će osigurati dolazak pružatelja usluge u dom odmah, čim to bude moguće.

(2) Osiguravač će pažljivo odabrati pružatelja usluge. Međutim, osiguravač ne odgovara za njegovo ponašanje.

Član 13. - OGRANIČENJA I ISKLJUČENJA

(1) Osiguravač neće obezbijediti usluge i ne pokriva troškove:

- ako centar za asistenciju nije bio pravovremeno obavljen na hitnom slučaju, odnosno ako osiguranik ili korisnik nije pozvao centar za asistenciju, kad je saznao za hitan slučaj;
- ako su osiguranik, korisnik ili pružatelj usluga otklonili posljedice hitnog slučaja, kojeg nije zaprimio centar za asistenciju;
- na dozidanim dijelovima koji su povezani s kućom, ako isti nisu osigurani osiguranjem od požara iz uvodne odredbe ovih uvjeta;
- ako je hitan slučaj posljedica očigledne nemarnosti kod održavanja, dotrajalosti ili istrošenosti.

(2) Osiguravač će obezbijediti uslugu, ali neće pokriti troškove, ako hitan slučaj nastane u vrijeme u kojem postoji garancija proizvođača.

(3) Osiguranje asistencije u domu u jednoj godini osiguranja predviđa usluge za najviše 3 hitna slučaja.

(4) Ako do hitnog slučaja dođe u zajedničkim prostorijama ili na zajedničkim uređajima u kući sa više stanova, smatra se da se radi o jednom hitnom slučaju, bez obzira na broj sklopljenih osiguranja.

(5) Nema osiguravajućeg pokrića iz osiguranja asistencije na domu za događaje do kojih dolazi uslijed rata, ratnog otpora, ustanaka ili terorističkih aktivnosti, nuklearne reakcije, nuklearne radijacije ili radioaktivne kontaminacije ili zemljotresa.

(6) Također u slučaju da osiguranik, odnosno korisnici dostave lažne podatke o okolnostima asistentnog slučaja.

(7) Osiguravač ne pruža pokriće osiguranja, te nema obavezu plaćanja potraživanja - zahtjeva ili plaćanje bilo kakvih drugih pogodnosti, bez obzira na odredbe ugovora o osiguranju, ako bi takva isplata po zahtjevu ili plaćanje bilo kakvih drugih pogodnosti izložilo osiguravača bilo kakvim sankcijama, zabranama ili ograničenjima na osnovu rezolucija Ujedinjenih naroda ili trgovinskim ili ekonomskim sankcijama, kršenja zakona i propisa Evropske unije, Velike Britanije ili SAD.

Član 14. - PODRUČJE VAŽNOSTI OSIGURANJA

Osiguranje asistencije u domu se sklapa, a osiguravajuće pokriće nudi samo za dom na području Bosne i Hercegovine.

Član 15. - OPASNE OKOLNOSTI

(1) Pri sklapanju ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja mora prijaviti osiguravaču sve okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti (težine rizika) za koje je znao, odnosno za koje bi morao znati. Okolnostima koje su važne za ocjenu opasnosti smatraju se naročito okolnosti koje su ugovaraču osiguranja poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu odrediti ugovarač osiguranja i osiguravač zajedno.

(2) Ugovarač osiguranja je dužan omogućiti osiguravaču pregled i reviziju rizika kao i određivanje najviše moguće štete.

Član 16. - SKLAPANJE UGOVORA O OSIGURANJU

(1) Ugovor o osiguranju je sklopljen na osnovu pismene ponude.

(2) Osiguravač može po primitku ponude zahtijevati dopune ili objašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravaču, kada je isti primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.

(3) Odredbe o sklapanju ugovora o osiguranju se primjenjuju i kada se mijenja postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju promjene osiguravajućih uvjeta ili cjenovnika premije.

Član 17. - POČETAK I KRAJ OSIGURAVAJUĆEG POKRIĆA

(1) Ako nije drugačije dogovorenno, obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje teći nakon isteka 24 sata 8-og dana (karenca), koji je u polici naveden kao početak osiguranja, ako je do tog dana plaćena prva premija, odnosno nakon isteka 24 sata na dan, kada je premija plaćena.

Kod obnove prošlogodišnjeg ugovora tako da nije postojao prekid u osiguranom pokriću, ne postoji odgoda početka obaveze osiguravača (karenca).

(2) Obaveza osiguravača prestaje nakon isteka 24 sata na dan, koji je u polici naveden kao dan isteka osiguranja. Ako je u polici naveden samo početak osiguranja, osiguranje se nastavlja iz godine u godinu, dok ga jedna od ugovornih strana ne otkaže. Otkazati ga mora bar tri mjeseca prije isteka tekuće godine osiguranja.

(3) Ako je osiguranje sklopljeno na više od 5 godina, svaka strana može nakon isteka tog vremena otkaznim rokom od šest mjeseci odstupiti od ugovora, tako što će o tome pismenim putem obavijestiti drugu stranu.

Član 18. - PLAĆANJE PREMIJE

(1) Prvu ili jednokratnu premiju, ugovarač osiguranja mora platiti kod primitka dokumenta o osiguranju, a sljedeće premije prvi dan svake osiguravajuće godine. Kod plaćanja premije na osnovu računa ili drugog dokumenta, gdje se obično utvrđi rok plaćanja, računa se da prva premija bude plaćena prilikom sklapanja ugovora o osiguranju.

- (2) Ako je dogovoreno, da se premija plaća u ratama, sve rate premije za tekuću osiguravajuću godinu dospijevaju na plaćanje prilikom nastanka osiguranog slučaja. Ako je dogovoreno, da se premija plaća u ratama, doplata se može obračunati od iznosa premije, za koju je dogovoreno plaćanje uz odgodu. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospijeća, mogu se obračunati zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena putem pošte, za vrijeme plaćanja vrijeđi dan kad je iznos premije pravilno uručen pošti. Ako je, međutim, premija plaćana virmanom, za vrijeme plaćanja vrijeđi dan kada nalog stigne u banku osiguravača.
- (4) Ako je u odnosu na dogovoreno vrijeme osiguranja za ugovor o osiguranju bila određena niža premija osiguranja, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo važiti prije isteka tog vremena, osiguravač ima pravo potraživati razliku do onog iznosa premije koji bi ugovarač osiguranja morao platiti, ako bi ugovor bio zaključen samo za toliko vremena koliko je stvarno i trajao.
- (5) U slučaju prestanka važnosti ugovora o osiguranju zbog neplaćene dospjele premije osiguranja, ugovarač osiguranja mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka valjanosti ugovora. Ako je do dana prestanka važnosti ugovora nastao osigurani slučaj, za kojeg osiguravač mora platiti odštetu, ugovarač osiguranja mora platiti cijelokupnu premiju za tekuću osiguravajuću godinu.

Član 19. - POSLJEDICE AKO PREMJA NIJE PLAĆENA

- (1) Obaveza osiguravača za isplatu odštete prestaje, ako ugovarač osiguranja do dospijeća ne plaća premiju osiguranja, koja je dospjela poslije zaključenja ugovora, ni to ne uradi neko drugi ko je za to zainteresiran, poslije 30 dana od dana, kada je ugovarač osiguranja bilo uručeno preporučeno pismo osiguravača uz obavještenje o dospijeću premije, a kod čega taj rok ne može isteći prije, dok ne istekne 30 dana od dospijeća premije.
- (2) Osiguravač može poslije isteka roka iz prvog stava ovog člana, ako ugovarač osiguranja kasni s plaćanjem premije, koju je potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, odnosno druge i sljedećih premija, da raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, s tim da raskid ugovora o osiguranju nastupi istekom roka iz prvog stava ovog člana i prestankom osiguravajućeg pokrića, ako je ugovarač osiguranja na to bio upozoren u preporučenom pismu uz obavještenje o dospijeću premije i o prestanku osiguravajućeg pokrića.
- (3) Ako ugovarač osiguranja plati premiju poslije isteka roka iz prvog stava ovoga člana, ali u jednoj godini od dospijeća premije, osiguravač je dužan platiti odštetu, ako nastupi osigurani slučaj po isteku 24. sata poslije uplaćene premije i zateznih kamata. Ako ugovarač osiguranja u tom roku ne plaća premiju, ugovor o osiguranju prestaje važiti istekom osiguravajuće godine.

Član 20. - POVRAT PREMIJE

- (1) U slučajevima prestanka važenja ugovora o osiguranju prije završetka perioda za koji je plaćena premija, osiguravač vraća dio premije za neupotrijebljeno vrijeme osiguranja, ako u tom osiguravajućem periodu nije došlo do osiguravajućeg slučaja.
- (2) Osiguravač vraća dio premije za neiskorišteno vrijeme osiguranja od dana kada je o prekidu važenja ugovora o osiguranju bio pismeno obaviješten.

Član 21. - OBAVEZE OSIGURANIKA KOD HITNOG SLUČAJA

- (1) Osiguranik odnosno korisnici, nakon nastanka osiguranog slučaja, moraju pozvati Centar za asistenciju osiguravača i

obavijesti ga o tome. Na zahtjev Osiguravača, u obavijesti su dužni dati sve potrebne identifikacijske podatke, a pružateljima usluge i odgovarajuću dokumentaciju.

- (2) Osiguranik odnosno korisnici, su dužni postupati prema upustvima osiguravača. Samo uz posebnu dozvolu osiguravača, osiguranik može da koristi usluge drugog izvođača usluga. Osiguravač u tom slučaju pokriva troškove usluge samo do iznosa koji bi pokrio da je uslugu pružao izvođač usluga po njegovom izboru.
- (3) Osiguranik plaća sam usluge koje prema ovim Uvjetima nisu pokrivene ili nisu u potpunosti pokrivene.
- (4) Osiguranik je obvezan da vrati osiguravaču isplaćene iznose i druge troškove za izvršenu asistentsku uslugu sa zakonskim zateznim kamatama od dana plaćanja, ukoliko se poslije davanja usluge utvrdi da je štetni događaj isključen iz osiguranja ili da je osiguranik prekršio odredbe o obavezama osiguranika u slučaju asistencije, te je osiguravaču uslijed toga nastala šteta.

Član 22. - POSTUPAK VJEŠTAČENJA I ŽALBE

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrdjuju vještaci.
- (2) Svaka stranka imenuje jednog vještaka između lica koje sa strankom nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prve dvojice vještaka različiti i samo u granicama nužnih zaključaka.
- (3) Svaka stranka snosi troškove za vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka stranka snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obavezujući su za obje strane.
- (5) Protiv ponude osiguravača ili odbijanja zahtjeva dozvoljena je žalba u pisanim oblicima komisiji za žalbe osiguravača. Žalba se podnosi kod one organizacione jedinice osiguravača koja je razmatrala zahtjev.
- (6) Osiguravač razmatra i žalbe u kojima se potvrđuje kršenje poslovnog morala. Žalba se podnosi kod one organizacione jedinice osiguravača kod koje je nastalo navodno kršenje.
- (7) Osiguravač je u obavezi u roku od 15 dana, od dana prijema, donijeti odluku o primljenoj žalbi.

Član 23. NAČIN OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Sva obavještenja i izjave koje treba dati shodno odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti u pismenom obliku.
- (2) Obavještenje ili izjava su dati blagovremeno ukoliko su prije isteka roka poslati preporučenim pismom.
- (3) Izjava koja se daje drugom licu važi samo onda ako je to lice primi.

Član 24. - PROMJENA UVJETA OSIGURANJA ILI PREMIJSKOG CIENIKA

- (1) Ako osiguravač promijeni uvjete osiguranja ili premijski cjenik, o promjeni mora obavijestiti ugovarača osiguranja bar 60 dana pred početak tekuće godine osiguranja.
- (2) Ugovarač osiguranja ima pravo da u 60 dana od primitka obavijesti otkaže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje vrijediti istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako ugovarač osiguranja ugovor ne otkaže, on će se s početkom dolazeće godine promijeniti u skladu s novim uvjetima osiguranja ili cjenovnikom premije.

Član 25. PROMJENA IMENA I ADRESE

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da obavijesti osiguravača o promjeni adrese svog stanovanja, sjedišta ili svog imena, odnosno imena firme, u roku od 15 dana od dana promjene.

(2) Ukoliko ugovarač osiguranja nije obavijestio osiguravača o promjeni adrese stana, odnosno sjedišta ili svog imena, odnosno imena firme, dovoljno je da osiguravač pošalje obavještenja koja mora da dostavi ugovaraču osiguranja na adresu njegove posljednje poznate adrese ili sjedišta ili da je naslovi na posljednje poznato ime odnosno firmu.

Član 26. ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA

- (1) U skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka ugovarač osiguranja daje izričitu saglasnost osiguravaču da koristi i obrađuje njegove lične podatke iz ugovora o osiguranju, kao i saglasnost da navedene podatke može prenosi na druga pravna lica u zemlji i inostanstvu, a čije učešće je nužno za ispunjavanje obaveza iz ugovora o osiguranju.
- (2) Ugovarač osiguranja daje saglasnost da se njegovi lični podaci koriste za vrijeme trajanja osiguranja u svrhu zbog koje su i dati, odnosno u svrhu ispunjavanja obaveza iz ugovora o osiguranju.
- (3) Saglasnost iz tačke 1. i tačke 2. ovog člana ugovarač osiguranja daje i za posebne kategorije ličnih podataka, a u slučaju da je obrada takvih podatka potrebna za ispunjenje obaveza iz

ugovora o osiguranju.

- (4) Ugovarač osiguranja daje saglasnost da se njegovi lični podaci koriste i u marketinške svrhe (slanje obavijesti, ponuda i promotivnih materijala iz ponude usluga osiguravača itd.). Saglasnost iz ove tačke ugovarač osiguranja može opozvati pisanom obavješću upućenom na adresu osiguravača.
- (5) Osiguravač se obavezuje da će sve lične podatke obrađivati i čuvati u skladu sa zakonom.

Član 27. - UPOTREBA ZAKONA

Za odnose između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika na jednoj strani i osiguravača na drugoj strani, primjenjuju se također i odredbe Zakona o obligacionim odnosima (ZOO).

Član 28. - NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika na jednoj i osiguravača na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju, ili prema posebnom dogovoru, Arbitraža kod TRIGLAV OSIGURANJA, d.d..